

Izhaja ob 4 jutraj.

Stane mesečno 7-50 Din za inozemstvo 18- -

Oglaš po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1. Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Upravništvo:

Ljubljana, Prešernova ul. št. 54. Telef. št. 36.

Podružnice:

Maribor, Barvarca ulica št. 1. Tel. št. 22.

Celje, Aleksandr. cesta.

Račun pri pošt. čekov. zavodu št. 11.842.

Ljubljana, 11. julija.

Nedeljski shod demokratičnih zaupnikov je v mnogem oziru eden najpomembnejših dogodkov v naši domači politiki. Predvsem je položaj v stranki samaj razčiščen. Grda špekulacija, da bo mogoče s skrbno pripravljeno napadom iz zasede ubiti voditelja ter zvesti v vrste stranke zmešnjavo in razkroj, je doživela svoj definitivni polum. Novi posele vodeči podpredsednik dr. Puc je mogel ob navdušenem pripravljanju zaupnikov povdariti, da se bo kletve Kamenarovića in njegovih pomočnikov izpremenila v blagoslov. Referati in debate so pokazali, da so napadi nasprotnikov vzbudili v stranki nove energije, ki se bodo nesporno uveljavile v novi oblastni organizaciji. Vedno bolj se uveljavljajo v stranki novi ljudje, delavci iz širokih vrst naroda. To je veselo znamenje zdravega svežega življenja, ki pulzira v JDS, dokaz trajne vrednosti demokratskega programa in izpričevalo, da je dosedanja politika stranke korakala po pravi poti.

Novo oblastno vodstvo že po svoji sestavi pričra o odločni volji pristašev, da se očuva in še poglobi notranja solidarnost in utrdi disciplino. Prodro je edino koristno in dobro načelo: delavci naprej! Poleg starih preizkušenih voditeljev so v načelstvo izbrani mnogi novi močje, ki tudi s svoje strani nudijo garancijo, da ne ostane le pri lepih besedah. Na čelo organizacije je postavljen dr. Zorjavič. Z izvolitvijo za predsednika mu zbor zaupnikov ni hotel izkazati svojega neomajnega zaupanja in mu dati najeklatantnejšo satisfakcijo za klevete nasprotnikov, zaupniki so tudi vedeli, da pod Zorjavičevim predsedstvom stranka ne more niti trenutek zaposti mrtvilo. Ravno tako srečna je izbira posle vodečega podpredsednika dr. Dinka Puca, katerega je zbor zaupnikov še posebej prisrčno pozdravil kot zaslužnega bivšega organizatorja naših naprednih primorskih rojakov.

Zaupniki so se poseve zavedali težavnega položaja, v katerega more priti napredna misel na Slovenskem, ako bodo napredne stranke in nadalje vodile politiko tiča noja ter same spodkopavale tla, na katerih stojijo. Iz razlogov dnevne politične taktike sklapajo socialisti in narodni socialci kompromise in koalicije z najopasnejšim sovražnikom vsega napredka, s klerikalno stranko. S svojim postopanjem dajejo moralno potuho klerikalizmu, ki se je z njihovo pomočjo spravil nekoliko za veter, da tam leži svoje rane, pripravljane načrte za zopetno osvojitve komaj mu iztrgano duše slovenskega človeka ter ima peklensko veselje, kako se njegovi nasprotniki mesarijo — med seboj. Lahkomiselni ali brezvestni ljudje pa pripovedujejo svojim naprednim pristašom, da je klerikalizem bav-bav, ki ga slikajo na steno demokratski!

Pa nič manj pogubna nego ta zaslep ljnost, je nesrečna lastnost naprednih ljudi, da bi najraje ustanovili za veko idejo, o kateri mislijo, da je nova, posebno stranko in ustanovili za vsak stan posebno politično organizacijo. Proti tej nesrečni lastnosti slovenskega naprednega človeka bo treba v bodoče bolj nego dosedaj postaviti dolžnost discipline. V demokraciji ni tako, da bi somišljeniki morali misliti tako rekoč vsi z eno glavo. V okviru programa so mogoča in koristna razna nazoranja in mišljenja. Če obstojajo v stranki struje, to še ni nikak nesreča. Srednja linija se vzpostavi lahko in haš ona predstavlja skupno voljo stranke. Može raznih taktičnih pogledov se razumejo in združijo pri delu.

Zumaj na deželi danes še posebno občutimo, kako se okorišča klerikalizem, ko vidi, da razcep naprednih sil v dva tabora ni prinesel napredni stvari uspeha, temveč da slabi napredne sile. Na štajerskem je naša stranka dvignila Mio po koncentraciji naprednih sil. Pokazalo se je, da je s tem bil dan izraz splošnemu razpoloženju. Napredni ljudje na deželi se vedno bolj zavedajo, da je treba zopet strniti vrste, ako hočemo držati borbo proti reakciji. Nedeljski ljubljanski zbor se je enodušno izrekel za to, da JDS zopet enegidno poprime za inicijativno na deželi. Demokrati so dolžni slavim tradicijam slovenske napredne misli, da se postavijo v prve vrste, ko se bliža nova, morla zadnja in najljutejša borba s klerikalizmom, ki se pripravlja, da bi še enkrat naskočil slovensko ljudstvo ter obnovil zlato dobo svojega nekdanjega nasilnega režima.

Naj bi nedeljski zbor zaupnikov JDS postal začetek nove organizacije ne le stranke v ljubljanski oblasti, temveč vsega naprednega življa, ki noče in ne more kompromisov s klerikalno reakcijo.

Seja narodne skupščine.

POMEMBEN GOVOR LJUBE JOVANOVIČA. — KAJ VSE SE NE DOPADE GOSPODU BRODARJU.

Beograd, 11. julija. (Izv.) Današnja seja seja narodne skupščine je pričela ob 9.30 dopoldne. Po izvršenih formalnostih dobi besedo demokrat Pera Marković, ki razpravlja o razvoju proračunskega vprašanja od leta 1822 pa do danes. Izjavlja, da je sročen, da more sodelovati pri tem prvem jugoslovanskem proračunu. Dalje govori o delovanju v valjevskem okraju, kjer je dal narod na razpolago potrebne prostore za ustanovitev gospodarske šole, ter poudarja veliko potrebo takih šol. Dotakne se tudi one naše inteligence zunaj parlamenta, ki dela na to, da se izpremeni ustava in to delovanje se čuti tudi v skupščini. Ni je preteklo leto, odkar smo dobili našo ustavo, niso se še posušili naši podpis, že so se pojavile osebe, ki delujejo na izpremenitve ustave. Navaja imena Protič, Trumbič in Korošec. Razpravlja dalje o vprašanju verskih in razrednih razlik. Pri tej priliki se spominja ankete v neki vojašnici, kjer so bili Hrvati in Slovenci vprašani, ali se z njimi ravna slabše kot s Srbi. Soglasno so vsi Hrvati in Slovenci odgovorili, da se čutijo kakor doma in da jim gre dobro. «Glasovali smo — zaključuje govornik — za prvo ustavo naše sedanje velike države, sedaj bomo s polnim zaupanjem glasovali za prvi proračun, da bomo dosegli napredek tudi v finančnem oziru». (Odobranje).

Ob veliki napetosti in pričakovanju je nato prišel govoriti vodja radikalcev poslanec Ljuba Jovanović. Poslanec so se zgnemili v prve vrste sedežev pred govorniško tribuno, da bi bolje čuli odlišnega politika, ki je uvodoma izjavil, da ima proračun svoje dobre strani, čeprav ni ravno idealen in čeprav ni tak, kot bi moral biti. V parlamentarnih državah kuje narod svojo srečo sam. Dotaknil se je nato razprave o nekem intervjuju ter izjavil, da ni nikoli rekel, da je potrebno, naj se složijo vsi Hrvati in Slovenci in naj pridejo v Beograd, pa da vsi složno rečejo, kaj hočejo. On ni nikoli vabeval in tudi sedaj ne zahteva skupin po verah in plemenih. Nasprotno misli, da so take skupine v prvi vrsti ustvarile današnji težki položaj. Poudarjati hoče, da bi geslo «Hrvati skupaj» izvalo geslo «Srbi skupaj». To bi prineslo tudi geslo muslimanskega, pravoslavnega in katoliškega ujedinenja. S tako politiko se ne dela za interese naroda.

Nato se bavi govornik z izvajanjem dr. Trumbiča, ki je zahteval, da se mora izpremeniti srbska peiha in izjavlja, da ne bo pobijal neiskrenega gesla opozicije, češ da se bori proti današnjemu centralizmu.

Govori nato o dozdevni srbski hegemoniji ter izjavlja, da je nova država ob svojem postanju prevzela, kar je pač naša. Narodno Veče pa je izvedlo gotove izpremembe. Tako je dr. Drinković sestavil na svojo roko vso vojsko in oficirski zbor. To so bili ljudje, ki so bili daleč proč od državne administracije, zato so bile poznjeje remedure neizbežne. Na podlagi seznama uradnikov iz let 1921 in 1922 vprašuje govornik, kje so oni neštevni Sumandinci, o katerih govorijo hujskaži, ki hočejo dokazati srbsko hegemonijo. Nato čita iz «Službenih Novin» vojno proklamacijo, izdano po beograjski vladni tri dni potem, ko je Avstro-ogrška monarhija napovedala vojsko bivši Srbiji. Proklamacija govori o Srbih in Hrvatih in poudarja, da na Balkanu ne bo mogoče doseči miru, dokler ne bodo vsi Srbi in Hrvati osvobodjeni. Posl.

Jovanović očita dalje izjavo vlade, ki jo je Pašić podal na Krfu in ki imenuje vse Hrvate, Srbe in Slovence skupne borce v borbi za osvoboditev. Srbija je vedno poudarjala politiko jugoslovanstva, dočim je dr. Trumbič ustvaril v inozemstvu hrvatski odbor. (Zivahno odobranje). To politiko moramo voditi tudi v naši demokratični državi, in sicer ne na ozki, temveč na široki podlagi, ki je mogoča le v taki državi, v kateri imajo vsi enake pravice.

Ne govorimo o kakih amputacijah, ki ne bo nikoli prišla! (Velikansko odobranje po vsej zbornici). Kdor govori o amputaciji, naj pomisli, da te amputacije ne bi izvedel kak Srb, Hrvat ali Slovenec, temveč edinole tujec. Toda temu pa kličemo: «Le naj poskusi priti!»

Tem besedam posl. Jovanovića, polne domovinske ljubezni je sledilo neopinan odobranje vse zbornice. Poslanec vseh skupin so čestitali govorniku. Za Jovanovičem je govoril še zemljoradnik Čeda Stanković, nakar je bila seja ob 13. uri prekinjena.

Na popoldanski seji narodne skupščine je posl. Brodar (klerikalce) grajal, da naš proračun predvideva prevelike izdatke za vojsko in za vzdrževanje orožništva. Posebno v Sloveniji ljudje ne razumejo, zakaj je toliko stavilo orožnikov, policajev, detektivov in še drugih vrst takih ljudi, ki so nastavljeni za vzdrževanje miru in reda v naši državi. V Sloveniji ne vemo, za kak element, ki bi bil nevaren naši državi. Naše ljudstvo se čudi, odkod to neznanje s strani naše vlade. Odkrito izjavljam, da nas Slovenci, ki smo tako poštenci in tako lojalni, naravnost žali, da se pošiljajo k nam v Slovenijo tako močne orožniške čete, da se nas veže v take okove orožništva, policajev in detektivov. Takega absolutizma dosedaj nismo bili vajeni. Dalje pravi, da vagonje proračun preveč troškov za gledališča v mestih. Bolj potrebna bi bila gledališča na kmetih, za katere pa ni predvidena nobena podpora. Graja, da imamo preveč uradništva. Kritizira proračun poljedelskega ministarstva in postavko 80 tisoč kron, ki je predvidena za krmiljenje in za podporo koristnih ptic. Teh 50.000 kron bodo pozabale ptice, ki se nazivljejo uprava ali uradništvo v Sloveniji. Glavna nezadovoljnost ljudstva pa je v postopanju vlade zaradi vzdrževanja naših bolnic in zaradi korupcije, ki se je razpaela med uradništvom, pred vsem pa zaradi slabih carinarnic, o katerih prihajajo iz vseh krajev države pribožba. Vzrok nezadovoljstva je tudi v novem šolskem zakonu, ki žali verski čuti našega ljudstva. Posl. Brodar je nadalje napadal tudi naša sodišča, češ da ljudstvo niti pri teh ne dobi vse svoje pravice, da je tudi tu še uvedeno nasilje in terorizem. Pravi, da bi se vse dalo popraviti, ako dobita Hrvatska in Slovenija avtonomijo, pred vsem pa da je potrebna revizija ustave.

Dalje sta govorila na današnji seji skupščine še poslanca Tešić in Popović proti proračunu. Prodanovič pa za proračun.

Seja je bila zaključena ob 20.30 ter je prihodnja odredjena za petek ob 10. uri z dnevnim redom: Interpelacija posl. dr. Gosarja na ministra za šume in rade zaradi trboveljskih rudarjev, interpelacija posl. Uzunovića na finančnega ministra o celokupnem vprašanju povrnitve vojne škode in interpelacija posl. Jovana Popovića na istega ministra o pomanjkanju šol v Bosni in Hercegovini.

POSVETOVANJE VLADE O POGAJANJH Z ITALIJO.

Beograd, 11. julija. (Izv.) Jutri ob devetih bo seja ministrskega sveta z dnevnim redom: konvencije z Italijo.

ARGENTINSKI PREDSEDNIK V RIMU.

Rim, 11. julija. (Izv.) Predsednik argentinske republike De Alvar je danes dospel semkaj. Na kolodvoru so ga sprejeli kralj, ministrski svet, predsednika obeh zbornic ter zastopniki oblasti. V spremstvu kralja se je predsednik odpeljal v Kvirinal. Popoldne je posetil pa-peža.

ZLATO V MILU.

Budimpešta, 11. julija. (Izv.) Pred kratkim je neka uboga vojna vdova kupila pri predmesnem trgovcu kos mila. Ko je milo razrezala, je našla v njem 20 zlatih kron. Pri ponovnem nakupu se je zgodilo isto. Ker je stvar povedala svojim sosedom, so zvedele za to zadevo tudi oblasti, ki so danes zavrlele vso za-

logo mila ter ugotovile nastopno: Pošiljatev mila je bila odposlana v Budimpešto na očividno figniran naslov «Moritz Singer, trgovec, Dunaj». Vsed formalne pogreške so jo na neki postaji razložili iz vagonov. Ker se ni mogel dogovoriti odpošiljatelj, jo je dotični predmetni trgovec kupil na javni dražbi za smešno ceno. Kos mila so vsebovali 20kronske zlate v skupni vrednosti 3 in pol milijona kron.

SILNA EKSPLOZIJA V CUXHAVENU.

Hamburg, 11. julija. (Izv.) Danes ob 2.30 popoldne je zletelo v zrak skladišče min v Grodenu pri Cuxhavenu. Ker so vsled silne eksplozije pretrgane vse telefonske in brzojavne zveze, še niso znane podrobnosti. Kakor se govori, stoji od velikega kompleksa le še majhen objekt. Veliki požar, ki je nastal po eksploziji, se vidi od daleč. Tudi železniški promet s Cuxhavenom je ustavljen. Uradno še ne potrjene vesti trdijo, da gre za atentat reakcionarnih organizacij.

Kako se porabi ameriško posojilo?

EKSPOZE MINISTRA STANIČA. — KOTOR NAŠA JADRANSKA BAZA. — NOVE ZELEZNICE V SLOVENIJI. — FINANČNI ODBOR ODOBRILO POSOJILLO.

Beograd, 11. julija. (Izv.) Na popoldanski seji finančnega odbora je poročal prometni minister Stanić o porabi zunanjega posojila. V svojem ekspozaju je obrazložil, da se v glavnem potroši zunanje posojilo v treh smereh: 1) da se vrne 500 milijonsko 7 odst. investicijsko posojilo, 2) da se izplača 30-milijonsko posojilo za mostove, 3) da se spravi železniški promet v normalno stanje, da se dogradijo začetne železniške proge, da se zgradi jadranska proga Beograd — Kotor, ki znaša 580 km in da se zgradijo proge: Pančevo — Beograd, Split — Sarajevo — Mostar, Niš — Prokopije — Priština, Mitrovica — Kotor, Ohrid — Skoplje, Požarevac — Grahovo, Kragujevac — Kraljevo — Mitrovica, Kočevje — Vrbovsko, Beograd — Sabac — Foča, Rogatec — Krapina, Veles — Štip, Sentjanž — Sevnica, Split — Šibenik — Bakar. Glavna točka na Jadranu bo Kotor.

Prvi obrok 15 milijonov dolarjev se bo porabil nastopno: 1 milijon dolarjev za železniške proge, 600.000 dolarjev za železniški material, 3 in pol milijona dolarjev za vagonne in lokomotive, 2 milijona dolarjev za mostove, 600.000 dolarjev za razširjenje kolodvorov, 500 tisoč dolarjev za železniške delavnice, 4.700.000 dolarjev za bolnica, ceste in šole, 1.700.000 dolarjev pa za poravnavo naših računov v New Yorku.

Posl. dr. Kukovec je izjavil, da bo glasoval za posojilo iz načelnih razlogov, zlasti ker se bo posojilo v prvi vrsti porabilo za dopolnitev onih prog, ki bi se imele zgraditi z notranjim posojilom. Med temi je tudi proga Murska Sobotna — Ljutomer — Ormož, za ka-

tero je iz notranjega posojila določenih samo 18 milijonov dinarjev. Ta vsota je mnogo premajhna, ker bodo troški znašali 50 do 100 milijonov dinarjev. Pri manjkaj je sedaj predviden v ameriškem posojilu, ki predvideva za zgradbo vseh teh železnic 7 milijonov zlatih frankov. Ker je del tega posojila določen za železnice v Sloveniji, smatra dr. Kukovec za upravičeno, da glasuje tudi on za posojilo.

Zunanje posojilo je bilo v finančnem odboru sprejeto z 12 proti 6 glasovom. Opozicija je bila slabo zastopana.

Prihodnja seja finančnega odbora bo v četrtek popoldne.

MINISTER PUCELJ NAPOVEDUJE SVOJO DEMISIJO.

Beograd, 11. julija. (Izv.) Čuje se, da namerava poljedelski minister Pucelj jutri podati ostavko, ker niso bile v finančnem odboru sprejete vse zahteve njegovega kluba glede novih železnic v Sloveniji. Ministrski predsednik Pašić ga je povabil, da bosta jutri zjutraj s tem razpravljala. Verjetno je, da bo prišlo do sporazuma.

BOSANCI IN JADRANSKA ZELEZNICA.

Beograd, 11. julija. (Izv.) Po seji finančnega odbora je muslimanska skupina Maglajlić-Korkut sklicala sejo, na kateri so razpravljali vprašanje jadranske železnice. Skupina se je postavila na stališče, da mora jadranska proga iti vsaj skozi eno glavnih centrov Bosne: skozi Tuzlo ali skozi Sarajevo. Skupina je izražala nezadovoljstvo, ker v zakonskem načrtu ni povedano, kje bo proga tekla.

Panika v antanfi radi padca nemške marke.

FRANCIJA PRIPRAVLJENA PRISTATI NA ODGODITEV PLAČIL. — ANGLEŠKO ČASOPISJE ZAHTEVA REVIZIJO REPARACIJSKIH DOLOČB. — ANGLIJA SE ODREKA SVOJIM ZAHTEVAM.

Pariz, 11. julija. (Izv.) Listi menijo, da je mogoče, da se bo Nemčiji opustilo plačilo obroka, ki zapade 15. t. m., čeprav so za to potrebne devize pripravljene. Gre približno za 35 milijonov zlatih mark, ker se je 15 milijonov odstopilo Ameriki za materialne dajatve.

London, 11. julija. (Izv.) Angleško časopisje se obširno bavi s padcem marke. Večina listov povdarja, da je nemogućnost izvršitve versailleske pogodbe kriva tega padca. «Daily Express» predlaga, naj se pogodba revidira. Kakor se doznava, bo Lloyd George na ministrskem svetu izjavil, da je Anglija pripravljena odstopiti svojo pravico na 22 odst. nemških reparacij deloma ali v celoti Franciji, ako se ta odreče svojim pravicam do prisilnih odredb, zlasti zasedbe ruhskega ozemlja.

V oficijelnih krogih se dela na to, da bi se vsled padca nemške marke čimprej vršil sestanek med angleškim in francoškim min. predsednikom, kateremu bi sledila seja vrhovnega sveta. Glavna točka,

ki se je razpravljala na današnji seji ministrskega sveta, je bil katastrofalni padec nemške valute. Eden glavnih vzrokov, da skuša Lloyd George doseči čimprejšnji drug obisk Poincaraja v Londonu, so gospodarske posledice, ki bodo nastale vsled tega zadanja. Položaj se smatra za zelo resen. Že pred več meseci je angleška vlada opozorila ostale države na pretečo katastrofo vahut.

AMERIKA IN PADEC MARKE.

London, 11. julija. (Izv.) «Daily Telegraph» poroča, da je padec nemške marke povzročil v ameriških finančnih krogih silno zanimanje. Sodijo, da bo ravno finančna kriza Nemčije merodajna za spremembo francoske politike. Padec franka, ki vznbuja tudi na Angleškem občo pozornost, bo Francijo najbolj oviral v nadaljevanju dosedanje politike napram Nemčiji. Na newyorški borzi se govori, da so angleški in ameriški bankirji sklenili podpreti nemško valuto.

Romantičen lov za Rathenauovimi morilci.

PREKO CELE VZHODNE NEMČIJE. — BAVARCI OVIRAJO PREGLEDU O UMORU. — POVIŠANA NAGRADA ZA ARETACIJO.

Berlin, 11. julija. (Izv.) Berlinska kriminalna policija je našla sled obeh še ne prijetih morilcev Rathenaua Ervina Korn in Hermanna Fischerja. Pozvedovanja so dognala, da sta oba atentatorja pobegnila na Meklenburško, da sta od 4. do 6. julija stanovala v Wismarju. Dne 7. julija sta dospela v Neu-Kalics pri Dömitzu, odkoder sta odšla v Seuzen ob Labi. Tu sta se javila pri poštnem upravitelju Büschu, ki je član nemško-nacionalnega udruženja ter sta ga prosila za prenočišče. Spravlj ju je v hotel. V konfekcijski trgovini v Leuznu sta si nabavila nove obleke.

Kasneje je prišel neki mladenič iz Neu-Kalica v Leuzen ter naznanil policiji, da sta bila oba mladeniča pri njegovem očetu in da sta najbrže morilca Rathenaua. Ko so se policijski uradniki približali hotelu, sta oba morilca pobegnila na kolesih ter se lina je posrečilo na plitkem mestu prekoračiti Labo. Močan oddelek policijskih organov jih zasleduje v avtomobilih in s policijskimi psi.

Ugotovljeno je, da sta morilca iz okraja Lypho na Hanovrskem odšla z juž-

ni smeri proti Gardelegenu. — V noči od sobote na nedeljo sta izgubila v Zwiendorfu generalštabno karto, ki so jo našli policijski organi. Ker nista poznala poti, sta morala poizvedovati. Izgleda, da hočeta priti v Južno Nemčijo. Sta brez denarnih sredstev, vsled česar prosijata pri kmetih za hrano.

V zvezi s tem begom je bilo aretiranih več oseb, ki so morilcema pomagali pri begu. Kakor se doznava, ni komisija, ki je bila v svrhu razjemanja umora poslana iz Berlina v Monakovo, našla v Monakovem nobene podpore; nasprotno ji je bila prepovedana vsaka izvršitev narečil, ki jih je dobila. Na aretacijo obeh morilcev je razpisana razen še javljene nagrade enega milijona mark še nova nagrada v znesku zopet enega milijona.

NAŠ SPOR Z BOLGARIJO.

Beograd, 11. julija. (Izv.) Danes je dospel v Beograd naš poslanik v Sofiji Milan Rakić. Konferiral je z dr. Ničinčim o instrukcijah za našo delegacijo za sejo lige narodov v Londonu.

Politični položaj v Nemčiji.

Politični položaj v Nemčiji je od dne do dne bolj kompliciran. Burne seje parlamenta se vršijo druga za drugo, vse pa imajo isti smoter: vzdržati v državi potrebni mir in red in obvarovati republiko pred zločinskimi poizkusi organizacije, ki bi hotela vzpostaviti zopet monarhijo in razpaliti državljansko vojno. Razkritja, ki so dala povod za ostra ukrepa proti terorističnim organizacijam, dokazujejo, da so vse te organizacije zasnovane v notranjosti države, podpirane in vodene od brezvestnih političnih spekulativov. Berlinska vlada je zato prevzela vso odgovornost za oster nastop, s katerim bo razbiti monarhistično organizacijo v Nemčiji.

Vsi trezni politiki in ves razsodeni nemški narod je vladin nastop iskreno pozdravil in odobrava, da je končno z močno roko posegla v vedno gostejše mreže elementov, ki ogrožajo demokratsko obliko in normalni državni razvoj. Nemški proletarijat pa je stopil na ulice in demonstriral proti prevratnim elementom ter burno odobral politiko vlade. On se pač zaveda, da je obstoj države mogoče edino v sedanjih obliki in da bi z obnovitvijo reakcionarne in oligarhične monarhije bil obstoj in napredek Nemčije resno ogrožen. Ne rušiti, ampak zidati, to je geslo nemškega proletarijata in nemškega meščanstva.

Politična situacija v Nemčiji je torej prav zmedena; na nemškem obzorju se pojavljajo črni oblaki. O nadaljnjem razvoju parlamentarne situacije govori, je danes še težko, ker se položaj spreminja od ure do ure, jasno pa je, da bodo nastopili, ako skupščina sprejme zakon o zaščiti države ter bo vlada primorana razpustiti parlament, za Nemčijo dnevi, ko se bo bil boj za biti ali ne biti.

Vendar pa nemški narod danes ni edin, število temnih elementov je še ogromno in bo treba mnogo truda in dela, da se zatre hohenzollerska in hunkerska reakcija. Zlasti Bavarska, ki je skoro vsa prožeta z monarhističnim duhom, se protivi odredbam berlinske vlade in nastopa proti zakonu o zaščiti države. Tudi še vedno ni zasigurana potreba dvotretjinska večina v parlamentu za sprejem tega zakona in se vsled tega širijo glasovi o razpustu parlamenta.

Republikanske stranke so čvrsto na čelu, da zatre hohenzollersko reakcijo, in zahtevajo temeljito izčiščenje javnega življenja. Zahtevajo zlasti reformo policije, ki je danes po večini še vdana cesarju in konservativnim strankam, zahtevajo dalje brezobzirno odpust onih mnogoštevilnih uradnikov na odličnih mestih, ki zlorabljajo svoje pozicije za rovarjenje proti današnjemu ustroju države.

Po dosedanjih aretacijah se vidi jasno, da je bila organizacija atentatorjev razširjena po celi državi in da so člani organizacije vodilni politiki nacionalne stranke ter bivši ugledni častniki.

Bilanca zasedanja češkega parlamenta.

Te dni je bilo zaključeno pomladansko zasedanje češkoslovaškega parlamenta. Program, ki si ga je zastavila vlada za to zasedanje, je bil skoro v celoti izveden. Zasedanje je pričelo dne 28. marca, vsled odhoda ministrskega predsednika dr. Beneša na konferenco v Genovo, pa je bilo 3. aprila za nekaj časa prekinjeno. Prvi važni zakoni, o katerih je razpravljal parlament pred odhodom dr. Beneša, so bili zakonski predlog o angleškem zunanjem posojilu in zakonski predlog o oskrbova-

nju nezaposlenih čelavcev. Poštichim ob-
nato vneti za »red i rad«, da mu no-
svojejuj sedaj celo že zastave ter iz-
birajo patrone. Zastava sv. Jožefa je
zastava »rada«, orlovski prapor pa za-
stava »reda«. Tako je prav.

«U najnovijoj ulozi.» Pod tem na-
slovom priobčuje beogradska »Demo-
kratija» članek o govoru dr. Trumbića
v narodni skupščini povodom pror-
ašneke debate. »Demokratija« očita dr.
Trumbiću nedoslednost in druge napa-
ke in pravi končno, da je v svoji naj-
novejši fazi postal dr. Trumbić Radičev
tekmeč. Doslednosti ta gospod res ne
pozna. V parlamentu je celo primerjal
današnji režim v Jugoslaviji — boljše-
viškemu režimu v Rusiji, ker pri nas,
po njegovih besedah, ljudstvo ne pride
do besede. To trdi dr. Trumbić navzlic
temu, da je narodna skupščina rezultat
najsvobodnejših volitev, in to trdi člo-
vek, ki je bil v začetku našega držav-
nega obstoja, ko nismo imeli od ljud-
stva izvoljenega parlamenta, minister
zunanjih zadev in celo naš mirovni de-
legat! Takrat je vpil Radič, da Trumbić
nima nobenega pooblastila govoriti v
imenu hrvatskega naroda; sedaj je isti
Trumbić bil v narodni skupščini v svo-
jem govoru v prorabiški debati poln
Radičevih fraz, kakor bi bila narodna
skupščina kak radičevski javni shod!

«Demokratija» omenja čisto pravilno,
da nam obeta dr. Trumbić v svojem
razvoju gotovo še kako — novo fazo.

— V zadregi, kako bi tolmačili sijaj-
ni uspeh nedeljskega zbora zaupnikov
JDS, izkoriščajo gospodje klerikalci in
«Bankoslavija» teorijo o »starinih« in
«mladinih». Slovenci je izvedel od
svetega Duha, da »stara struja« sploh
ni bila na zbor povabljen in da so bili
izvoljeni v predsedstvo in načelstvo
»sami mladodemokrati«. Ta inspiracija
je še krepkeje delovala pri »Banko-
slaviji«, ki konstatira, da so se vsa vo-
dilna mesta (v oblastni organizaciji
stranke) zasedla s prononsiranimi mož-
mi iz mladinskega tabora. «Bankosla-
vija» je bila pri tem vsaj toliko previdna,
da ni objavila liste predsedstva in na-
čelnštva, pri klerikalcih pa v glavi
očitno nekaj ni v redu (pravijo, da
jih je zmešal baje bližujoči se prihod
njihovega nekdanjega gospodarja), za-
to našteva »Slovenec« nekatere teh
«mladinov», med njimi gospode pod-
predsednike dr. Puca, zastopnika na-
ših naprednih Primorcev, C. Pirea in J.
Turka. Mi mu jih lahko dodamo še par.
n. pr. gg. Likozarja, Fr. Goloba, F.
Franchetija — da ostanemo tu pri
Ljubljancih. Na deželi pa klerikalci
niti per inspiracionem Spiritus sancti
ne morejo skonstruirati mladinov in
»starinov. Ta razložek v ostalem tudi
v Ljubljani eksistira in v razgreti domiš-
ljivi intrigantov, ki bi se hoteli sedaj
na ta način potegniti iz blamaže, kate-
ro so si pripravili z napovedjo »razbitja
demokratske stranke».

Politične beležke

— Krajevna organizacija JDS v Dol-
nji Lendavi je sklonila na sestanku dne
6. julija sledeče resolucije: 1.) izreka
svoje popolno zaupanje in zahvalo
strankinemu vodstvu, posebno pa vo-
ditelju stranke dr. Gregorju Zerjavu, za
njegovo nesebično in požrtvovalno de-
lo za narod in državo ter iskreno želi,
da čim preje popolnoma ozdravi; 2.)
obsoja nizkotne napade raznih klevet-
nikov proti ministru dr. Zerjavu; 3.) iz-
reka najrdim poslancem gg. dr. Ku-
kovec in Reiserju zahvalo za vztrajno
delo v prid ugleda in idej demokratiz-
ma; 4.) zahteva čimprejšnjo udeležitev
službene pragmatike drž. nameščana v
in ukinitve maksimiranja rodbinskih
doklad za nižje državne nameščence; 5.)
Prekmurje naj se z ozirom na izred-
ne draginske razmere vrstvi v drugi
razred draginskih doklad; 6.) v našem
delu Prekmurja so razmere take, kakor
da bi še danes ne bilo jasno, je li pri-
pada Dolnja Lendava definitivno naši
državi ali ne. Apeliramo na vodstvo
stranke, da ukrene potrebno v pomir-
jenje ljudstva.

— Za »red i rad«. Kdo se ne spomi-
nja, kako so klerikalci norce brili iz
teh dveh besed, ko so bile izgovorjene
s strani vlade in ko je parlament s po-
sebnim zakonom skušal obvarovati na-
rod in državo razdirajočega dela ele-
mentov, katerih cilj je zavesti narod še
globlje v nered in ubiti vsako veselje
do dela. Z zaščitenjem beležimo, da je
nastal v klerikalni stranki v tem oziru
popoln preobrat. Iz slavnostnega
govora g. dr. Brejca na orlovski slavnosti
v Trzinu, ki se je na srečo vršila
izven cerkve, da je mogel veselošča-
vani in velepobožni gospod govornik
priporočiti demokrate vsem hudičem,
še le izvemo, da so klerikalci postali

ni čisto prosto ženskega samoljublja,
hrepni za to dragocenostjo. Pa ven-
dar ne bo nikdar moj!« reče z vzdihom
in seže v lase, da z belimi rokami vz-
me dragoceni okras iz njih in ga vrne
lastnjaci. Toda z naglo kretajo jej Lu-
krecija prepreči to namero. »Pustite,
grofica! Priliko vam dam, da se pola-
stite tega nakita. Na prav lahek, na
smešno lahek način!«

«Ali ne bi bilo bolje, da nehava, dra-
ga prijateljica?» vpraša grofica Orsini.
«Ni mi drago, da gubite toliko zlata, in
še manj mi je ljubo, da ga dobivam baš
jaz!» Toda Lukreciji se zaiskre klet, na-
enkrat seže v lase in z naglo kretajo
sname iz njih svoj dragoceni diadem,
vse okrašen z velikimi briljanti.
«Pa kaj delate,» jo presenečena vpra-
ša Violetta.
«Evo, kaj delam!» odgovori Lukreci-
ja. «Izzivam vas na dvoboj! Vem, dra-
ga grofica Orsini, da vam ta nakit že
dolgo ugaja. Še pred nedavnim ste go-
vorili o njem z donno Adriano in jej
rekli, da bi zanj dali večji del svojega
bogastva. Vi seveda veste, da ta nakit
ni naprodaj!»
«Vem,» odgovori Violetta, «in če sem
rekla, da ni posebno ugaja, sem to rek-
la še posebno zato, ker je blestel v
vaših laseh.»
«Tudi vam bi se podal!» jej odgovori
Lukrecija. «Prosim vas, vtaknite ta
diadem v svoje lase.»
«Obotavljajo se, vtakne grofica dia-
dem v svoje lase.»
«Poglejte sem, gospoda moja!» po-
kliče Lukrecija druge, ki radi ali nera-
di prihite. «Ali ne krasi ta diadem gro-
fica Orsini na poseben in izreden način
njeno lepoto, če je to še mogoče? Vio-
letta, kakor kraljica izgledate. Brž
kakšno ogledalo!»
«Gennaro, ki je bil v bližini, kakor
v dno, skoči in prinese za nekaj hipov
ogledalo v slonovi kosti. Lukrecija
vzame ogledalo in je namesti pred gro-
fico.
«Zares,» reče pošasi Orsinijeva, «še
nikdar nisem imela lepšega in boljše-
ga nakita. Priznavam, da moje srce, ki

«Kres». Izšla je 9—10 številka dru-
žinskega lista «Kres»; številka ima sle-
dečo vsebino: A. Cerkevnik: V verigah;
Vida Tauferjeva: V borbi za obstanek;
Tone Seliskar: Temnordeča potonika;
Naša pot; F. M. Dostojevski: Veliki in-
kvizitor; Tone Seliskar: Zabja vas; Po
Zacharju S...: Pravljica v vzhodu; An-
gelo Cerkevnik: Prostitutka Zoša (konec);
Tone Seliskar: Pogreb; V. Tauferjeva:
Noč ob kresu; R. Colouh: Mislci socia-
lizma; Platon. Vestnik: Telovadba, sport,
vestnik «Svobode», ženski vestnik, otroš-
ki vestnik, književnost. Slike: K. Marx,
Avgust Bebel; Trupla lakote umira pred
zapušenim pragom. — «Kres» se nroča
v upravi v Židovski ulici 1. Celoletna na-
ročnina 160 K, posamezna 9—10 številka
pa 32 K.

Srpska akademija znanosti je posla-
la, kakor poročajo beogradske listi, vse-
učilniškega profesorja Popovića na Du-
naj, kjer bo nakupil vsa tamošnja arhi-
valna dela, ki se tičejo naše zgodovine
in um... in ter literature. Prof. Čajka-
novič pa bo v Berlinu nakupil knjig za
beogradskega univerzitetno knjižnico.

«Literarno zgodovino Jugoslovenov»
je izdal v založbi newyorške Columbia-
univerzite pisatelj Milivoj Stanojević. Knji-
ga obsega zgodovino jugoslovenske li-
terature od leta 1000 do 1800.

Prosveta

Najmlajša češka umetnost. Revija
«Veraiakon», ki izhaja v Pragi, je v
svoji zadnji (5 in 6) dvojni številki objavila
slikarstva in kiparska ekstremistična dela
čeških »najmlajših«. Frydla, Holána, Ku-
bička, Zatkove in Wagnerja.

«Kres». Izšla je 9—10 številka dru-
žinskega lista «Kres»; številka ima sle-
dečo vsebino: A. Cerkevnik: V verigah;
Vida Tauferjeva: V borbi za obstanek;
Tone Seliskar: Temnordeča potonika;
Naša pot; F. M. Dostojevski: Veliki in-
kvizitor; Tone Seliskar: Zabja vas; Po
Zacharju S...: Pravljica v vzhodu; An-
gelo Cerkevnik: Prostitutka Zoša (konec);
Tone Seliskar: Pogreb; V. Tauferjeva:
Noč ob kresu; R. Colouh: Mislci socia-
lizma; Platon. Vestnik: Telovadba, sport,
vestnik «Svobode», ženski vestnik, otroš-
ki vestnik, književnost. Slike: K. Marx,
Avgust Bebel; Trupla lakote umira pred
zapušenim pragom. — «Kres» se nroča
v upravi v Židovski ulici 1. Celoletna na-
ročnina 160 K, posamezna 9—10 številka
pa 32 K.

Srpska akademija znanosti je posla-
la, kakor poročajo beogradske listi, vse-
učilniškega profesorja Popovića na Du-
naj, kjer bo nakupil vsa tamošnja arhi-
valna dela, ki se tičejo naše zgodovine
in um... in ter literature. Prof. Čajka-
novič pa bo v Berlinu nakupil knjig za
beogradskega univerzitetno knjižnico.

«Literarno zgodovino Jugoslovenov»
je izdal v založbi newyorške Columbia-
univerzite pisatelj Milivoj Stanojević. Knji-
ga obsega zgodovino jugoslovenske li-
terature od leta 1000 do 1800.

Sokolstvo

Srbske sirote v Ljubljani. Poročajo
nam: V soboto dne 15. julija ob 10. uri
dopolodne dospje iz Rogaske Slatine v
Ljubljano 60 srbskih sirot, dečkov in de-
klic, ki so izgubili v svetovni vojni sve-
je starše. Srbsko dečo sprejme na kolo-
dvoru starešinstvo Jugoslovenskega so-
kolskega saveza in sokolskih društev.
Naraščaj se zbira v soboto dne 15. julija
ob 9. uri pred Narodnim domom. odko-
der odkoraka na kolodvor, na čelu mu
godba sokolskega društva II. v Ljubljani.
Prosimo vsa bratska društva, da iz-
berejo čimveč svojega naraščaja, da po-
kažemo svojo ljubezen in prijateljstvo
srbski deci, ki je osirotela v svetovni
vojni. Srbske sirote se udeležijo v nede-
ljo dne 16. julija javne telovadbe pokra-
jinskega zleta v Ljubljani.

I. Jugoslovenska sokolska razstava
v Ljubljani. Razstavni odsek pozivlja vse
župe in društva, da razstavne predmete
takoј dopošljejo odseku, ker od 15. julija
se ne bodo več sprejemala. Slavnost-
na otvoritev je dne 23. julija ob desetih
dopolodne.

Sokol I. v Ljubljani pozivlja član-
stvo, katero hoče nastopati v zletnih
dneh v sokolskem kroju, da se udeleži
vadbe redovnih vaj v četrtek dne 23.
julija ob 8. uri zvečer na Ledini. Zave-
dajte se — in izpolnite svojo dolžnost.
Prednjački zbor.

Seje zletnega finančnega odseka se
vrše odslej redno ob četrtkih točno ob
8. uri zvečer v odsekovih prostorih v
«Narodnem domu». Pozivljamo vse bra-
te, da se sej udeležujejo redno in točno.
Sokolski zlet v Celju. Prihodnje so-
boto in nedeljo se vrši v Celju zlet celj-
ske sokolske župe. Izmed bogatega spo-
reda omenjamo slavnostni pohod Sokol-

stva po mestnih ulicah ter popolnako
telovadbo na glaziji. Pri telovadbi na-
stopi tudi vojaštvo. Pozdrav Sokolstva
se vrši v balkona mestnega magistrata.

Sokol na Pragerskem priredit dne 16.
julija na sadnem vrtu g. Dolničarja te-
lovadno nastop z igro in veselico. Žen-
ski naraščaj bo predstavil mladinsko
igro «Deklica s tamburico». Malčki bodo
tudi izvajali vaje s palicami in obroči;
člani in članice pa sverne in fupne
prute vaje. Sodeluje tudi Dolničarjev or-
kester.

Hrvatski Sokoli v Krški vas. Posav-
sko okrožje zagrebške sokolske župe je
priredilo prošle nedelje svoj zlet v Kr-
ško vas. Na zlet je prišlo iz Zagreba
sokolsko društvo I. s 120 člani in članic-
ami, z društveno fanfaro in zastavo na
čelu. Prihod zagrebškega Sokola je vo-
budil v Brežicah splošno radost. Brežice
so izobesile državne in narodne zastave.
S Sokoli je prišlo tudi 100 vojakov za-
grebske podoficirske šole. Z balkona je
došle Sokole pozdravil mestni tupan in
starosta dr. Zdošek. Ko je župan po-
zdravil tudi vojake, jih je zbrana mno-
žica aklamirala v navdušenimi »klički«
«Živla vojska!» in «Živlo sokolstvo!»
Iz Brežic je povorka krenila v Krško
vas. Na potu je ljudstvo Sokole in vo-
jake navdušeno pozdravljalo. Pred vasjo
sta jih pozdravila domači Sokol ter so-
ska mladina z občilstvom. Ob petih se
je pričela javna telovadba, kateri je pri-
sostvovala ogromna množica ljudstva.
Vse točke so bile predno izvršene in
so izvalce burno priznavanje. Telovad-
bi je sledila ljudska veselica. Zvečer so
se Zagrebčani ob glasbi in spremljani od
domačinov vrnili na kolodvor v Breži-
ce ter se od tamkaj odpeljali v Zagreb.
Pred vojašnico kralja Aleksandra je so-
kolstvo pozdravilo vojsko, vojska pa so-
kolsko zastavo.

Sport

Se nekatere važnejše nedeljske no-
gometne tekme:

Madžarska : Švedska 1 : 1. Tekma se
je vršila v Stockholmu. Po neodločni tek-
mi proti nemški reprezentanti v Bochum-
nu (0 : 0), je Madžarska tudi proti Šved-
ski dosegla neodločen izid. Vendar pa
je bila premoč Madžarov zlasti v drugi
polovici tako velika, da rezultat ne odgo-
varja faktični moči obeh moštev. Madžar-
i so imeli smolo pri strelih na gol.

Praga : Kristijanija 6 : 0. Tekma se je
vršila v Pragi. Čehi so nastopili v isti se-
stavi kot na tekmi z našo reprezentanco
v Zagrebu, kjer so bili poraženi.

Nogometno prvenstvo Holandije. Dne
9. t. m. se je vršila odločilna tekma v
prvenstvu Holandije. Nepričakovano je
postal prvak klub Go-Ahead iz Deventer-
a, ki je premagal društvo Bleu Withe
(Amsterdam) 2 : 1.

Ljubljanski plavalni podsavez, ki se
je ustanovil v začetkom letošnje sezone,
si je izvolil sledeči odbor: predsednik
polk. Milan Bleiweis, podpredsednik ing.
Stanko Bloudek, I. tajnik Vlado Kramar-
šič, II. tajnik Savo Sancin, tehnični refer-
ent Milo Debellak, blagajnik Oto Bajec,
odbornika svetnik Vadmirt Dekleva in
Vinko Kramaršič, namestnik Vlado Fran-
cheti, preglednika major Vodopivec in
Malenšek. Tri odborniška mesta so osta-
la rezervirana za izvenljubljanske klube.
— Odbor pozivlja vse klube, ki goje pla-
valni sport, da se nemudoma včlanijo v
podsavez, odnosno potom njega v Jugos-
lovenski plivačkom savezu v Zagrebu. Vpis-
nina znaša 15 Din, letna članarina 30 Din
za vsak klub. Obenem naj klubi prjatljivo
svoje plavalce in igralce za waterpolo.
Navesti je pri vsakem prilavljencu ime
in priimek, rojstno leto, klubovo članstvo
in even. dosedanje uspehe pri plavalnih
tekmah.

Hči papeža

Lukrecija Borgia

«Ti plakaš, Lukrecija? Zakaj? Kaj
naj pomenijo te nenadne solze?» jo
vpraša Alfonso v skrbeh in čudu.

«Prosim te, dragi mož, ne vprašuj
me!» odgovori Lukrecija. «Me ženske
sno včasih čudna bitja. Sama si ne
morem tomačiti, zakaj me je nenada-
no pograbila bolečina sredi radosti in
sreče.»

Alfonzo jo pogleda s svojimi svetli-
mi očmi, potem se nagne k njej in jej
zašepeta nekaj besed. Gostje se tačas
dvigajo od mize in v glasnem razgovo-
ru odhajajo v sobo za igranje, kamor
jih je pozvala gospodinja. Posedli so v
skupninah okrog majhnih miz, na kate-
rih so že ložale pripravljene karte. Ta-
krat so bile karte vohče znane šele
okrog sto let, kajti prvokrat so se po-
javile menda leta 1392. Karte, s kate-
rimo so igrali v grofičnem salonu, so
bila majhna umetniška dela, naslikana
na pločmah od elonove kosti od raznih
prvih umetnikov tiste dobe. Za vsake
mizo so posedle štiri osebe. Kdor pa ni
sam igral, je z zanimanjem zaplečko-
val pri igri drugih. Igra, ki so jo tiste
čase posebno strastno igrali na dvoru
Borgijev in v vseh visokih kardinal-
skih in plemiških rodbinah, je bila ta-
kozvana trappola (past), posebna ita-
ljanska hazardna igra. Pri mizi v sredi-
med drugimi je sedela tudi Lukrecija
Borgia. Igrala je z grofico Orsini, s kar-
dinalom Rovere in z Machiavellijem,
ki je bil zelo počaščen, da ga je baš ta
grofica izbrala za svojega častnega, Ma-

lo pozneje se v celem salonu ni slišalo
nič drugega, ko mešanje in padanje
kart, zvenk zaigranega in priigranega
zlata, razni klički in presenečenja, jeze,
sreče itd. ter imena napovedanih kart.
«Cavallo, fant, ...zdi se mi, da me ne
morete premagati!...» Lukrecija postavi
pred sebe možniček, poln suhih
zlatnikov. Ni pa dolgo trajalo, in vsa
vsebina možnička se jej je izneverila
in je priromala k grofici Orsini, ki je
igrala z izredno, nečuvno srečo.
«Ne razumem,» vzklikne skoraj ljuto
Lukrecija. «Imate nepomiljivo srečo,
obenem pa tudi srečo v ljubezni. To je
proti vsem zakonom narode!»
Grofica Orsini vsa zardi. Kaj je njen
odnošaj k Cezarju že tako znan, da ve
zanj tudi Lukrecija?

«Da, draga sestra,» se začuje za
njenim hrbtom drug glas, »ti si vedno
imela preveč sreče v ljubezni, ti se s
trappolo-pastjo ne bi smela igrati!»
Govorila je donna Adriana.
«Draga mamica,» reče Lukrecija
Adriani. — od nekdanj je nazivala s
tem imenom, — »zdi se mi, da mi vi
prinašate smolo. Prosim vas, menjajte
svoje mesto.»

«Toda ne k meni!» jo naprosi gro-
fica Orsini hitro. «Kamor vi prisedete,
je že smola, res!»

«Ej, seveda, vi bi raje, da je kdo
drugi vaš zaplečnik!» odgovori donna
Adriana ujedljivo in odide k mizi, kjer
je z nekaterimi drugimi igral Alfonso.

Igra pri mizi Lukrecije je postajala
vse bolj živa in vrtoglava. Vse bolj je
zavzemala obliko dvoboja med Lukre-
cijo in grofico Orsinijeva. Nazadnje je
Lukrecija že izgubila dva tisoča zlatih
goldinarjev. Za tisto dobo bilo zlati,

ni čisto prosto ženskega samoljublja,
hrepni za to dragocenostjo. Pa ven-
dar ne bo nikdar moj!« reče z vzdihom
in seže v lase, da z belimi rokami vz-
me dragoceni okras iz njih in ga vrne
lastnjaci. Toda z naglo kretajo jej Lu-
krecija prepreči to namero. »Pustite,
grofica! Priliko vam dam, da se pola-
stite tega nakita. Na prav lahek, na
smešno lahek način!«

«Ali ne bi bilo bolje, da nehava, dra-
ga prijateljica?» vpraša grofica Orsini.
«Ni mi drago, da gubite toliko zlata, in
še manj mi je ljubo, da ga dobivam baš
jaz!» Toda Lukreciji se zaiskre klet, na-
enkrat seže v lase in z naglo kretajo
sname iz njih svoj dragoceni diadem,
vse okrašen z velikimi briljanti.
«Pa kaj delate,» jo presenečena vpra-
ša Violetta.
«Evo, kaj delam!» odgovori Lukreci-
ja. «Izzivam vas na dvoboj! Vem, dra-
ga grofica Orsini, da vam ta nakit že
dolgo ugaja. Še pred nedavnim ste go-
vorili o njem z donno Adriano in jej
rekli, da bi zanj dali večji del svojega
bogastva. Vi seveda veste, da ta nakit
ni naprodaj!»

«Vem,» odgovori Violetta, «in če sem
rekla, da ni posebno ugaja, sem to rek-
la še posebno zato, ker je blestel v
vaših laseh.»

«Tudi vam bi se podal!» jej odgovori
Lukrecija. «Prosim vas, vtaknite ta
diadem v svoje lase.»

«Obotavljajo se, vtakne grofica dia-
dem v svoje lase.»

«Poglejte sem, gospoda moja!» po-
kliče Lukrecija druge, ki radi ali nera-
di prihite. «Ali ne krasi ta diadem gro-
fica Orsini na poseben in izreden način
njeno lepoto, če je to še mogoče? Vio-
letta, kakor kraljica izgledate. Brž
kakšno ogledalo!»

«Gennaro, ki je bil v bližini, kakor
v dno, skoči in prinese za nekaj hipov
ogledalo v slonovi kosti. Lukrecija
vzame ogledalo in je namesti pred gro-
fico.
«Zares,» reče pošasi Orsinijeva, «še
nikdar nisem imela lepšega in boljše-
ga nakita. Priznavam, da moje srce, ki

«Ali ne bi bilo bolje, da nehava, dra-
ga prijateljica?» vpraša grofica Orsini.
«Ni mi drago, da gubite toliko zlata, in
še manj mi je ljubo, da ga dobivam baš
jaz!» Toda Lukreciji se zaiskre klet, na-
enkrat seže v lase in z naglo kretajo
sname iz njih svoj dragoceni diadem,
vse okrašen z velikimi briljanti.
«Pa kaj delate,» jo presenečena vpra-
ša Violetta.
«Evo, kaj delam!» odgovori Lukreci-
ja. «Izzivam vas na dvoboj! Vem, dra-
ga grofica Orsini, da vam ta nakit že
dolgo ugaja. Še pred nedavnim ste go-
vorili o njem z donno Adriano in jej
rekli, da bi zanj dali večji del svojega
bogastva. Vi seveda veste, da ta nakit
ni naprodaj!»

«Vem,» odgovori Violetta, «in če sem
rekla, da ni posebno ugaja, sem to rek-
la še posebno zato, ker je blestel v
vaših laseh.»

«Tudi vam bi se podal!» jej odgovori
Lukrecija. «Prosim vas, vtaknite ta
diadem v svoje lase.»

«Obotavljajo se, vtakne grofica dia-
dem v svoje lase.»

«Poglejte sem, gospoda moja!» po-
kliče Lukrecija druge, ki radi ali nera-
di prihite. «Ali ne krasi ta diadem gro-
fica Orsini na poseben in izreden način
njeno lepoto, če je to še mogoče? Vio-
letta, kakor kraljica izgledate. Brž
kakšno ogledalo!»

«Gennaro, ki je bil v bližini, kakor
v dno, skoči in prinese za nekaj hipov
ogledalo v slonovi kosti. Lukrecija
vzame ogledalo in je namesti pred gro-
fico.
«Zares,» reče pošasi Orsinijeva, «še
nikdar nisem imela lepšega in boljše-
ga nakita. Priznavam, da moje srce, ki

«Morda palačo v Rimu, staro palačo

Orsinijevih, in še dva velika imetlja
kije na deželi,» predlaga Machiavelli in
se smeje.

«Nikakor!» odvrne Lukrecija in je v
svoji notranjosti tako razburjena, da
skoraj ne more več mirno govoriti...
«za denar ali imetek se ta diadem sploh
ne more dobiti, pa vkljub temu hočem,
grofica, da stavite tudi vi kakšen vlo-
žek zanj.»

«No, recite, princesa, kakšen naj bo
vložek v tej igri!»

«Ta je naj bolj» odgovori Lukrecija
razburjena in položi roko mehko na
glavo dekca Gennara. «Igrali boste z
menoj za svojega malega pažala!»

S težavo je grofica Orsinijeva zadrž-
žala glasen krik začudenja. Tekom ene
ure že druga oseba stavi zahtevno po
tem pažu! Za tem tiči nekaj, kar je
najbrže tajno ali pomembno!

Grofica pogleda Lukrecijo in še le
sedaj namkrat zapazi čudno sličnost
med tem pažem in lepo, ponosno hčer-
ko Svetega Očeta. Vendar jo je ponud-
ba princese preveč zadela, tako da v
svoji zmedenosti sploh ni mogla pre-
mišljivati o svojem hipnem odkritju.
Tudi ni imela smelosti, da bi razžalila
ljubo hčer Svetega Očeta, v čegar oči
se je osredotočala takratna vrhovna
oblast celega sveta. Razžaliti Borgijko
je pomenilo takrat skoraj toliko, kot
samomor....

Naravno pa je, da je grofica smela
še manje izlati, da odide Gennaro šo
to noč z njo v Pariz....

Torej odgovorite, grofica! jo raz-
burjeno ogovori Lukrecija. «Čudno, ka-
ko dolgo molčite!... Saj je moj predlog
jasen: Moj diadem za vašega pažala!»

(Dalje prihodnjič.)

Domače vesti

Udeleženci ženskega kongresa pri kralju in kraljici. K našemu tozadevnemu nedeljskemu poročilu o Bledu nam sporoča iz Maribora gospa Lipoldova, da je pozdravila Nj. Veličanstvi kot napredna zastopnica držane predsednice Saveza gospe Hrističeve najstarejša med prisotnimi g. Boškovićeva in še posebej imenom hrvatskih organizacij g. Turkovičeva. O delu Saveza je poročala na željo Nj. Veličanstva tajnica g. Jankovičeva iz Beograda. Kralj in kraljica sta se dala skupno s tiamali dvakrat fotografirati.

Čehi na Prinčipovem grobu. Češko-slovaški akademiki, ki so v Jugoslaviji na geološkem nauchem potovanju, so te dni pod vodstvom svojega profesorja ing. dr. Stořosa posetili grob narodnega mučnika Gavriła Prinčipa in položili nanj velik venec.

Slovenski abiturijenti v Srbiji. Slovenski abiturijenti, ki so odpotovali v Srbijo, so se v soboto odpravili z ladjo «Karagjorgje» po Donavi do Prahova. Med potjo so si ogledali gerderske pešine, dva beogradska profesorja pa sta jim pojasnila zanimivosti soteske v geološkem oziru. V Prahovu je prebivalstvo naše dijake pristržno sprejelo. Tudi v Negotinu so abiturijenti imeli priliko spoznati veliko gostoljubnost srbskega naroda. Iz Negotina so odšli v Zaječar in nato v Knjaževac, odkoder se povrnejo v Beograd in nato nazaj v svojo ožjo domovino.

Sestanek v Karlovi Varah za organizacijo poročevalske službe. Konec tega meseca se bo vršila, kakor smo že kratko poročali, v Karlovi Varah konferenca šef v tiskovnih uradov vseh držav male antante in Poljske. Ta konferenca je posledica v Genovi doseženega sporazuma. Na konferenci se bodo storili zaključki glede organiziranja poročevalske službe. Ideja za to konferenco se je rodila že v Genovi, in je izšla iz vrst naših delegatov. Teh konferenc se bo vršilo še več, a to je prva, sklicana na poziv češkoslovaške republike. Češkoslovaško bo zastopal šef presbitorja g. Hajek, ki bo obenem tudi predsednik konference; našo državo zastopa dr. Aleksander Bodř, Rumunijo predsednik rumunskega novinarskega sindikata g. Bakalbaša, a Poljsko šef presbitorja dr. Targon. Razen omenjenih se bo udeležilo konference tudi mnogo odličnih novinarjev.

Za izboljšanje prometa. Vseled velikega pomanjkanja tračnic je prometno ministristvo zahtevalo po reparacijski komisiji večjo količino tračnic iz Nemčije. Nemčija sicer nima rezerv, da bi zagoljala v polnem obsegu zadovoljiti našo nabavo, bo pa od svoje zaloge odstopila našemu prometnemu ministristvu 10.000 tračnic, ki se bodo porabile za najmanjša razširjenja kolodvorov in deloma tudi za izmenjanje tračnic na progi Beograd — Zagreb.

60 letnica železnice Zidani most — Sisak. Dne 6. oktobra letos poteče 60 let, odkar je bila otvorena in prometno izročena proga Južne železnice Zidani most — Zagreb — Sisak. Dne 6. oktobra 1862 je prispela v Zagreb prva lokomotiva. Pet let pozneje je zgradila Južna železnica progo od Zagreba do Karlovca, katero je leta 1872. odkupila agrska država. Še istega leta se je pričelo za gradnjo železnice Karlovac — Reka.

Izenačenje davkov. V začetku tekočega leta je bila po odloku finančnega ministra sestavljena posebna komisija, ki naj sestavi zakonski načrt o neposrednih davkih, veljavn za vsa država. Ta komisija je svoje delo končala in člani komisije zatrjujejo, da so odstranjeni vsi nedostatki, ker je zakonski načrt napravljen po najmodernejših davčnih principih. Misli se, da stopi zakon o izenačenju davkov v življenje že v začetkom prihodnjega leta in da bo proračun za prihodnje leto sestavljen že na poillagi izenačenih neposrednih davkov.

Pragon madžarskih rodbin preko meje. Beogradske «Vreme» poroča, da je po naredbi vlade moral 8. julija odpotovati iz Subotice in iz Novega Sada 60 madžarskih rodbin v spremstvu naših straž. Transport je šel do Horgosza na madžarski meji, kjer so jih naše straže izročile madžarski obmejni oblasti. To je odgovor naše vlade na neprestana izaivanja Madžarov napram naši državi, kakor so nedavni napad našega konzula v Pečuhu in maltraziranje naših posestnikov ob madžarski meji. Enako je madžarska vlada doslej pregnala preko 150 jugoslovanskih rodbin na naš teritorij, zato so represalije beogradske vlade upravičene.

Srbska siročad v Mariboru in Celju. V pondeljek je prispelo v Maribor 59 srbskih sirot, sinov in hčera v vojni padli in pomrlih starišev, pod vodstvom enega učitelja in ene učiteljice. Mariborčani so jim pridedili na kolodvoru sijalen sprejem. Na kolodvoru so jih sprejeli za okrajno glavarstvo g. okrajni glavar dr. Lajnišič, župan Orčar, za kraljevo zaščito dece sodni svetnik Stergar in drugi. Po sprejemu je kolodvorski restavratör g. Stikler pogostil deco, nakar se je razvil sprevod po mestu z godbo na čelu. Popoldne se je vršila v parku vojne realke velika ljudska veselica. Deca je napravila tudi izlet na Falo. — Veličasten in prisrčen je bil tudi sprejem v Celju, katerega je angažiralo Kolo Jugoslovanskih sester. Na kolodvoru jih je pričakovala tisočglava množica. Vsak je hitel, da dobi kakega otroka k sebi, da na ta

način izkaže ljubezen naslednikom onih, ki so za osvojitve domovine dali kri in življenje. Lepa okolica in pestri kraj in življenje. Lepa okolica in pestri kraj in življenje. Lepa okolica in pestri kraj in življenje.

Tiskovna napaka se nam je vrnila v naše večerjajo poročilo o odkritju spornih plošč dr. I. Mencingerja. Ta naš pisatelj ni bil rojen leta 1888, ampak leta 1898. Večina čitateljev si je to napako itak že sama popravila.

Gospodu komisarju ljubljanske občine. Pišejo nam: Za enkrat je «Jutro» opozorilo na nedostatek, ki postaja pravcata neznozna nadlega. Danes se moram še enkrat obrniti na Vas in opozoriti z Vašo pomočjo g. komisarja, da se je med vozniki razpasla nova moda, ki je mestni občini na kvar, stanovanecem prizadetih ulic pa v neznožno nadlego. Doselej je Bleiweisova ulica služila za glavno vozno cesto. Cesta je državna. Vozniki, ki opravljajo na dan več sto težkih voženj k zgradbam pod Rožnikom, pa so pričeli letošnje poletje iz same komodnosti porabljati za te težke vožnje še druge ulice. Iz Erjavčeve ulice jo redno zavijejo skozi Levstikovo, od tam pa deloma po Nunski, deloma pa Subičevi ali Knaflcovi na Bleiweisovo. S to strastno diverzijo Bleiweisove niso razbremenili, Levstikovo in druge imenovane so pa tako zvožili, da so neznožno pokvarjene in tako prašne, da so umazane vse stavebe od njih. Stanovanja ob teh ulicah so polna prahu! Imenovane ulice pa niso nasipane, kakor Bleiweisova, zato mnogo bolj trpe — niti jih mesto dovolj ne more škropiti. Pritožbe stanovalcev ob teh ulicah se zato venomer ponavljajo. Prosimo, naj se vožnja s tovornimi vozovi po imenovanih ulicah preste in stražniki (ki jih v tem delu mesta itak ni nikdar videti!), primerno instruirajo. Vožnje naj gredo, kakor doselej vedno, po Bleiweisovi in zgornjem delu Erjavčeve ceste, druge ceste naj se ne kvarijo brez potrebe in neznozna nadlega naj neha! Prosimo g. komisarja, da ukrene, kar je potrebno, da bo konec pritožb!

Nekaj za dr. Rybařa. Iz Celja nam pišejo: Med tukajšnjimi trgovci vlada ogorčenje zaradi nesramnih napadov «Bankoslavije» proti onim, ki so na Vidov dan imeli odprte trgovine. Gotovo se da o tem razpravljati, ali je bilo umestno, da se mnogi niso zmenili za poziv župana, naj trgovine ta dan praznujejo tudi z nastavitvijo posla, res pa je, da zapiranje trgovin ni bilo uradno predpisano. «Jugoslavija» je po svoji znani metodi takoj zavilata svoj teroristični revolver in streljala na vse strani in s slastjo denuncirala trgovski gremij. Gospod dr. Rybař je oni dan napisal v isti «Jugoslaviji» članek, da od sodržavljanov, zlasti če so Nemci niti tega zahtevati ne smemo, da bi ob državnih praznikih z razobesenjem državne zastave manifestirali svoje spoštovanje napram naši državi, ki je tudi njihova, saj so nam v vsem popolnoma enakopravni. Kako se s temi milimi nauki gospoda zagovornika vseh onih, ki bi ne hoteli poznati niti najprimitivnejše uljudnosti napram naši državi, strinjajo teroristične grožnje njegove «Bankoslavije» proti našim lastnim ljudem, ki so morla storila faux pas, pa brez vsakega slabega namena? Gospod dr. Rybař bi dobro storil, ko bi napravil red najprvo pri «Bankoslaviji», ki je od nekdanj za vsako stvar pretila z revolverjem in ki je dostikrat z naravnost bedastimi hujkarijami mnogo pripomogla, da so se pojavljala nepotrebnna nesporazumjenja z našimi nemškimi sodržavljani.

Počitnice pri kr. zalogi šolskih knjig in učil. Zaradi dopusta uradništva, se pri kr. zalogi šolskih knjig in učil v časa od 11. julija do 8. avgusta ne bo uradvalo in bo vodstvena pisarna Gradisce št. 4 in skladišče v Sentpeterski vojařnici zaprto. Nujni dopisi naj se v tem času naslove na vodjo dr. Ivana Arnejca v Dovju, pošta Mojstrana; dobave tiskarn naj se pa dostavijo skladiščni šele po 8. avgustu. Tudi naročila se bodo izvršile šele po tem času. Korektura tede dobivali avtorji od tiskarn direktne.

Mariborski Orli se niso odzvali pozivu k sodelovanju s pripravljanim odborom za sprejem srbske siročadi, ki je došla na posete. Nobene prijazne besede niso imeli za ubogo deco, nasprotno — «Straža» je večeraj grdo napadla priveditelja.

Umrla je v pondeljek v uršulinskem samostanu v Škofji Loki sestra Hildegarda Počivavšek, učiteljica na samostanskem vzgojevalnem zavodu. Sestra Hildegarda je bila hčerka pokojnega našega odličnega somišljenika g. Antona Počivavškega v Trbovljah. Smrt jo je iztrgala življenju v 27. letu njene starosti. Učalosečni rodbini naše iskreno sožalje.

Mariborski občinski svet ima dne 14. julija ob 19. uri nadaljevanje svoje 4. redne seje.

Riziko dela. Zidarski vajenec Alojzij Spinčler je večeraj v terek popravil zid več nrdstropij visoke Gössove tovarne. Stal je na visokem odru. Med delom je prijel električno napeljav, kar ga je tako streslo, da je padel z odra na bližnjo streho, od tam pa na zloboke dvorice

ter se smrtonovarno poškodoval. Prepejli so ga takoj v bolnico, kjer pa je že popoldne umrl.

Utonil je pri kopanju proteklo nedeljo pri Sv. Lenartu v Slov. Goricah čevljarški vajenec Rihard Weingerl.

Nevarna igra. V Solčavi si je 12letni Golarjev sin igral s nabasano puško. Na boju je eksplodiral ter fantku novarno poškodoval roko. Odrtgalo mu je tudi desni kazalec.

Egiptovska očesna bolezen v Vojvodini. Iz Beograda poročajo: Egiptovska očesna bolezen, ki je v snatni meri razširjena v Vojvodini se je pojavila v prvi vrsti med dijaštvom. Po poročilih šolskih zdravnikov je ta nevarna bolezen zadela 20 odstotkov šolske mladine. Ministristvo za narodno zdravje pripravlja energično akcijo za pobijanje te bolezni.

Dve žrtvi Save. V Podsedu pri Zagrebu je v nedeljo pri kopanju v Savi utonil Dunajčan Artur Weiss. Razen tega je utonil v Savi pri Zagrebu neznan možki. Njegovo obleko so našli v kabini, o neznanu pa ni sledu.

Samomor starke. V Karlovcu je 64 let stara Zofija Verderber skočila v reko Kupa. Izginila je v valovih in je ni bilo mogoče rešiti. Vzrok samomora je bila baje neka neozdravljiva bolezen.

Potres v Petrinji. V nedeljo ob dveh in 45 minut popoldne je bil v Petrinji in okolici precej močan potres z vertikalnim sunkom. Ljudje so se nekoliko preplašili. Škode pa potres ni napravil.

Zastrupljenje z jagodami. Anica Intihar, 11letna delavčeva hčerka z Glinca je v gozdu živela jagode, ki pa so bile zastrupljene. Deklici je takoj postalo slabo in začela je močno bluvati. Prepejli so jo v bolnico in ji tam izpraznili želodec ter jo tako rešili gotove smrti.

Ogromna škoda vsled povodnj. Ministristvo za notranje zadeve je prejelo uradna poročila o povodnji, ki je pred tedni v južni Srbiji povzročila ogromno škodo. Skupna škoda se cení na 30 milijonov dinarjev.

Silna množina gosenic se je pojavila v okolici Kičeva. Te gosenice so uničile že nad dvajset hektarov gozdov. Celemu kraju grozi velika škoda, ako se ne posreči uničiti zalege gosenic.

Vlom v upravništvo osješkega lista «Die Draus». Te dni je bil v času opoldanskega počitka izvršen drzen vlom v administracijo osješkega lista «Die Draus» v Vlomilcem pa sreča ni bila naklonjena, ker je bil denar v železni blazajni, katere niso mogli razbiti. Odnegli so samo nekaj poštinih znakm.

Drzen roparski napad. V litijski okolici je bil prošli teden izvršen drzen roparski napad. V vas Breg je prišel neznan tujec srednje starosti ter prošil za voznika, ki naj bi ga peljal v Temenico. Posestnik vulgo Petreč je tužbo želji ustregel in njegov sin je peljal neznanca proti Wagensbergu. Na vrhu klanca je neznanec udaril s sekiro, ki jo je imel skrito, voznika po glavi, ga potegnil v cestni jark, sam pa se naglo odpeljal proti Novemu mestu. Voznik je šez nekaj ur prišel zopet k zavesti. Orožništvo zasleduje drznega napadalca.

Vlom. Dne 4. julija so neznan tatje vlomili v hišo Al. Baumanna v Lajterčpergu in odnesli za 14.000 K obleka. Doselej jih še niso prijeli.

Roparski vlom v Puščavi pri Mariboru. V noči od petka na soboto proteklega tedna se je neznan vlomilec ob 2. uri zjutraj splazil pod posteljo gostilničarke Koreš, ki ga je opazila in poklicala moža. Ta je pogledal pod posteljo in ugotovil, da leži pod njo domači pes, nakar je šel tatu iskat v kuhinjo. Medtem je tat zlezal izpod postelje, vzel pred oči osuple gospe soprogovo uro, smuknil akoci okno in ušel. V sobi je pustil le lepe rjave čevlje in mornarsko čepico. Bil je kakih 28 let star in lepo obleden.

Razne tatvine. Pri pekarnju Franc Vodopivcu v Krškem je služil za hišpca Ivan Zupan, doma iz Tyžica. Nekega dne je naprotil učenca Romih Martina za kolo, da se odpelje v Brežice po obleko. Od tam pa se ni več vrnil. Ako bi komu o zadevi bilo kaj znanega, naj to takoj javi orožnikom. — V noči od 3. na 4. julija so dosedaj neznan storilec s ponarejenim ključem odprli vrata od skladišča železniške postaje Račica ob Paki ter od tam odnesli več blaga v vrednosti 16.360 K. — Dijaku III. razreda gimnazije Gašperiču Slavu, stanujočemu v Ljubljani, Ambrožev trg 1, je bila med kopanjem v Kolesiji iz odprte kabine ukradena srebrna ura, vredna 800 K. — Majntinger Leopoldu, lastniku anononnega reklamnega zavoda je bilo, ko je spazpal na klopi pri križišču Gosposvetske in Bleiweisove ceste v Ljubljani, ukradena iz telovnika srebrna tula-ura, vredna 2000 K, listnica s 300 K in več raznih spisov. Tatvina je bila izvršena ob 1. uri popoldne. Ne spite po klopeh!

Zorald krema, sestavljena po receptu božanstvene lepoticke orientalk Zorald, zvezde harema sultana Abdula Hamida. Čisti rastlinski proizvod. Najpopolnejše sredstvo moderne kozmetike za dosegne omamljive lepote. Prijatelji parfuma dobijo parfum na dekagrame v sledečih dišavah: akacija, ciklame, hyacinthe, heliotrop, lilafior, španski bezeg, jazmin, šmarcnice, karamfil, reseda, roža, orhideja, vijolica, chypre, tuberoza, deteljica, incarnat, ideal, passion, mirakle, peau d'Espagne, Californian, Poppi in Houbigant. Cena znaša za en dekagram od 30 do 40 K. Dobiva se pri parfumeriji «Uran», Ljubljana, Mestni trg 11, oodrušnica: Zdravilišče Rozaška Slatina.

Gospodarsivo

PADANJE NEMŠKE MARKE.

Berlin, 7. julija.

Po mnenju Rathenauja je začela nemška marka rapidno padati. Za nemško gospodarstvo pomeni to veliko nevarnost zlasti radi tega, ker sledi padanju marke rapidno naraščanje cen.

Pred nekaj meseci je bila med notranjo in zunanjo vrednostjo marke še velika razlika, ki se je vedno bolj manjšala. V zadnjem času narašča draginja hitreje celo, nego kurzi tujih valut. Cene nekaterih predmetov so že prekoračile svetovno pariteto in tvornice, ki še predmete proizvajajo, ne morejo več konkurirati na svetovnem trgu. Kakor je bilo za Nemčijo slabo poprej, ko je izvažala svoje blago pod svetovnimi cenami, pogostokrat za polovico preproci, tako bo sedaj še slabše, ako se bo v očigled obupnem stanju nemške valute nemški izvoz zmanjšal.

To stanje, ki je sedaj v Nemčiji, je resno, zlasti še, ker mu ni videti kmalu konca. Strah pred notranji nemiri, puči in krizami je pognal gospodarstvo v paniko. Vse se trudi, da bi se znebil marke. Izvozniki puščajo svoje izkupičke v inozemstvu. Industrija hitro kupuje devize za nabavo surovin, privatniki kupujejo tuje valute samo da se znebijo marke. Če se bodo razmere tako slabšale, je vprašanje, kako bo Nemčija zadostila reparacijskim plačilom.

Navzlic temu pa nemška industrija dela s polno paro. Brezposelnosti v Nemčiji ni. Nasprotno, celo primanjkuje delavstva. V mestih n. pr. skoro ni več brivskih pomočnikov, ker zapuščajo svoj stan in gredo k industriji. Navzlic temu je stanje nemške valute mlzerno. Zato tudi ni čudno, če se slišijo inozemski glasovi o nameravanih sabotaži valute v svrhu sabotiranja reparacijskih plačil. Vendar so takšne domneve neopravičene, kajti uničenje valute zadene pač v prvi vrsti nemško gospodarstvo samo, kar je jasno, čeprav bi se eventualno z uničenjem valute omenogčila reparacijska plačila.

Padec nemške valute odnosno naraščanje cen tujim devizam na berlinski borzi od početka t. l. je razviden iz sledeče tabele:

	2. I.	1. IV.	7. VII.
London	789.20	1299.85	2397.—
Newyork	185.56	297.62	527.50
Pariz	1508.45	2736.55	4169.75
Praga	276.70	555.30	1084.60
Curih	3633.85	5902.60	10112.30

Kakor je razvidno iz te tabele, je obravnavrednotenje nemške marke od početka tega leta dosedaj skoroda katastrofalno. Krivdo na padanju nemške marke nosi poleg vsega drugega seveda velika poplava papirnatega denarja, ki narašča v zadnjem času po avstrijskem vzgledu. Kakor se naj padanje valute in poplava papirnatega denarja omejlta v državi, kateri se more očitati nemarljivost in prevelika zapravljalivost, je res težko vprašanje. V tem položaju, v katerem se Nemčija nahaja, je potrebno v prvi vrsti izdatno zunanje posojilo, za katerega se Nemčija tudi že dolgo časa poteguje.

NARODNA BANKA SHS.

Stanje 30. junija 1922.

Aktive (v milijonih dinarjev): v oklepajih spremembe napram stanju 22. junija): kovnska podloga 357,8 (+ 4,9), posojila 882,3 (— 19,6), državni dolgovi 4.498,1 (— 0,1), vrednost državnih domen 2.138,3 Skupaj 7.876,7.

Passive: glavnica 16,5 (+ 0,2), rezervni fond 2,0, bankovni v obtoku 4.808,6 (+ 60,6), razne obveznosti 884,4 (— 87,3) terjatve države za založene domene 2.138,3, saldo raznih računov 26,6 (+ 1,8). Skupaj 7.876,7.

TRŽNA POROČILA.

Vukovarski žitni trg (dne 10. t. m.). Promet precejšen. Pšenica se je tržila po 1400 — 1450 K, rž po 1200 K, kuruza po 1200 — 1250 K, ječmen po 1000 K, oves po 1200 K, soržica po 1200 K, fižol po 1000 — 1050 K.

Davek na vojne dobičke za l. 1920. Te dni izide v «Uradnem listu» zakon o davku na vojne dobičke za l. 1914 do 1920 z dne 17. februaria 1922, s katerim je zakonodajni odbor narodne skupščine v seji dne 24. 12. 1921 dopolnil in izpremenil začasni zakon z dne 6. 4. 1920 «Ur. l.» št. 173 ex 1920 ter prilogo 5. «Ur. l.» št. 436 ex 1920 ter hkratu razširil pobiranje davka na vojne dobičke tudi na l. 1920 v isti izmeri, kakor se je pobiral za l. 1919. Predno se je pa ta zakon objavil, je narodna skupščina v seji dne 28. febr. 1922 določila za odmero davka na vojne dobičke za l. 1920 izjemna določila, ki jih vsebuje čl. 8 b) zakona o proračunskih dvanaestinah za meseca mare in april 1922 «Uradni list» št. 56 ex 1922.

Da ne nastanejo v tem oziru nesporazumjenja, se davčni zavezanci opozarjajo, da se bodo davčna oblastva ravnala pri odmeri davka na vojne dobičke za l. 1920 po določilih zakona o davku na vojne dobičke z dne 17. 2. 1922, ki se objavi te dni v «Uradnem listu», le toliko, kolikor niso ta določila izpremenjena z določili čl. 8 b) zakona o proračunskih dvanaestinah za meseca mare in april 1922, odnosno čl. 6 zakona o proračunskih dvanaestinah za maj in junij 1922.

— Izzubljene obveznice predvojnih avstro-ogrskih posojil; postopanje za njih nadomestitev. Finančna delegacija obavljaj uradno: Po razpisu finančnega ministristva z dne 1. julija 1922, D br. 12.836 je v slučaju, da se kaka obveznica predvojnih avstro-ogrskih državnih posojil izgubila ali steer uničila, pa jo želi lastnik nadomestiti, postopati tako-le: Po izvršenem amortizacijskem postopanju, ki se naj uvede pri pristojnem sodišču, je v overenim prepisom sodnijskega sklepa zaprositi a) glede avstrijskih obveznic pri generalni direkciji državnih dolgov na Dunaju L. Singerstrasse, b) glede ogrskih obveznic pri madžarskem finančnem ministristvu v Budimpešti, za potrdilo, da dosedaj niso bile izdane nove obveznice niti ne izplačane obrosti od časa izdaje sodnijskega sklepa dalje. To potrdilo se bo smatralo kot originalna obveznica in naj se predloži generalni direkciji državnih dolgov v Beogradu zaradi izgonanja. — Ljubljanska borza. Večeraj se je konstituiral ustanovni odbor za ljubljansko borzo. Odbor sestoji iz sledečih gg.: Ivan Knez, predsednik ljubljanske trgovsko-obrtne zbornice, Fran Čuček, Ivan Meden, Rado Legvart, Dragotin Hribar in Fran Volač.

— Trgovinska pogodba med našo kraljevino in Poljsko. Ministristvo za trgovino in industrijo obvešča trgovsko-zbornico, da pričnejo v začetku avgusta pogajanja za sklep trgovinske pogodbe med našo državo in Poljsko. Zbornica pozivlja tem potom vse interese, ki se zanimajo za trgovinske zveze s Poljsko in so interesirani na ureditvi direktnega prometa s poljsko državo, da najpotežneje do dne 15. julija prijavijo svoje tozadevne želje in predloge zbornični pisarni v Ljubljani.

— Predplebiscitni dolgovi v bivši coni A. Poluradna «Klagenfurter Zeitung» poroča: «Deželno sodišče v Celovcu je o priliki neke tožbe zaradi plačila 2000 dinarjev predlagalo, da se naredba z dne 21. XII. 1920 glede terjatve v jugoslovanskih kronah v bivši coni A ukine. Ustanovno sodišče je ta predlog zavrnilo in je omenjeno naredbo proglasilo za veljavno, ker je zakon o polnomociju, na katerega se ta naredba opira, prešel tako tudi na zvezno vlado, in je torej popolnoma vladina stvar, sklepati o pomenu in koristi omenjene naredbe. — Te pomeni, da bodo predplebiscitni dolgovi (v jugoslovanskih kronah) v coni A še nadalje plačljivi v avstrijskih kronah v razmerju 1:3. Dolžnost naše vlade je, da posreduje za spremembo te dosedanje krivične relacije, kajti faktično razmerje je danes že okoli 1:70.

— Dobava mesa. Prehranjevalni odsek I. Jugoslovenskega vsesokolskega zleta v Ljubljani 1922, rabi večjo množino govejega in telečjega mesa ter kranjskih klobas za zletne dneve. Pogoji: prvovrstna kakovost in točna dobava. Podrobnejša pojasnila daje zletna pisarna prehranjevalni odsek, I. Jugoslovenskega vsesokolskega zleta v Ljubljani. Priglasila do sobote dne 15. julija 1922 vsaki dan od 16. do 18. ure.

Borza

Zagreb, devize: Dunaj 0.33 — 0.34. Berlin 16.75 — 17.25, Budimpešta 5.80 — 6, Bukarešta 48.50 — 49, Italija 378 — 383, London 385 — 386, Newyork 85.50 — 86.50, Pariz 650 — 680, Praga 202 — 212, Švica 1650 — 1725, Varšava 160 — 170, valute: dolarji 84 — 84.75, avstrijske krone 0.45, levi 55, češke krone 195 — 199, 20 K v zlatu 250, nemške marke 18 — 19, lire 370 — 376.

Trg. obrtna banka 161 — 162.50
Brodška banka 85.
Hrvat. eskompina banka 170.
Jadranska banka 425 — 450.
Jugoslovenska banka 103.50 — 108.
Ljub. kreditna banka 236.
Slavonska banka 110 — 112.
Praštediona 1100 — 1160.
Rečka pučka banka 110 — 115.
Slov. eskompina banka 168.75.
Srpska banka 150 — 152.50.
Eksploatacija drva 120 — 125.
Dubrovačka paroplov. družba 1350.
Goranin 119.
Narodna šumska industrija 100 — 105.
Našička industrija drva 124 — 125.
Gutman 280 — 290.
Slavonija 105 — 115.
Union 695 — 705.
Ljub. strojne tovarne 206.

Beograd: London 380, Pariz 673, Milan 378, Praga 176, Berlin 16.65, Bukarešta 49, Budimpešta 6.50, Dunaj 0.36.

Dunajska borza večeraj ni poslovala.
Praga, devize: Berlin 8.40 — 8.80, Curih 808 — 812, Milan 187.25 — 188.75, Pariz 329 — 331, London 188.25 — 189.75, Newyork 43.20 — 43.80, Beograd 49.10 — 49.90, Sofija 26.10 — 26.90, Dunaj 0.13 — 0.19, Varšava 0.65 — 0.75, Budimpešta 2.8750 — 3.2725, valute: nemške marke 8.50 — 8.90, švic. franki 803 — 807, lire 184.25 — 185.75, franc. franki 326 — 328, angleški funti 187.25 — 188.75, dolarji 43.20 — 43.80, dinarji 49.10 — 49.90, levi 26.10 — 26.90, avstrij. krone 0.1850 — 0.2150, poljske marke 0.65 — 0.75, angleški funti 287.50 — 327.50.

Curih: Berlin 1.05, Newyork 522.75, London 23.20, Pariz 42, Milan 23.60, Praga 13, Budimpešta 0.3750, Zagreb 1.55, Bukarešta 3.45, Varšava 0.0950, Dunaj 0.0225, avstr. žig. krone 0.0250.
Berlin: Italija 2197.25 — 2202.75, London 2157.30 — 2162.70, Newyork 480.39 — 481.61, Pariz 3885.10 — 3889.90, Švica 9188.50 — 9211.50, Dunaj 1.9550 — 1.9950, Praga 1188.50 — 1191.50, Budimpešta 35.20 — 35.30, Sofija 316.60 — 317.40.

Devetstopetnajsto Tragedija naroda.

Kdo je ona?

Kakor se zjutraj težko in počasi zasniva, tako hitro ugasne pozimi v planinah dan.

Z dnevom umre tudi vse življenje, veter utihne, tihl šum med vejami na drevju ugasne, ptice, letajoče čez dan nad nami, se poskrijejo, murčki utihnejo v zemlji. Če je oko zazrlo čez dan sem in tja kako kočičo, jo je sedaj že davno izgubil pogled. Zdi se, da plava celo v zraku neka tajna. In človek čuti, da potuje skozi mrtvo carstvo, kjer sanjajo ljudje in priroda začaran sen. Ta tišina duši človeka.

Edino štorčkanje naših opank odmeva med skalami ter se meša s škripanjem voz. Življenje med nami umira; pogovor peša, le šepetanje se razpreza. Posamezniki izginjajo ter se prelivajo v veliko črno maso.

Mraz pali obraze, prste in ušesa, blato se krši pod nogami. Daleč pred nami gore plamen, zvišajo se goreči jeziki, kjer so begunci napravili šatorišča. Čim bližje prihaja človek, tem več jih ugleda. Trepetajo po tleh, kakor bi zvezde popadale po zemlji.

Še nekaj korakov in že se nahajaš med množico razsvetljenih obrazov med sencami, nosečimi drva, vodo, iščočimi se druga drugo.

Težko je bilo najti primerno mesto, kjer bi se človek skrtil pred mrzlim ledenim vetrom. Večinoma so ves prostor krog vaških hiš že zavzeli; drugi so razobesili proti vetru po vozovih odeje, nekaterim je služila za zaščito živa meja in v izkopanih jamah so prijazno goreli ognji, okrog katerih so spretni ljudje zasadili motike in položili preko njih suhe vejce, da so čepeli pod njimi kakor v svojih hišicah. Mi, ki smo prišli kasno, smo se morali zadovoljiti z mokrimi tlemi sredi uvele in pogažene trave.

Izbrali smo si svoje prenočišče v bližini volovskega voza, pod katerim je počivala angleška misija in sedaj je bila naša prva skrb, preskrbeti si drva. Nikjer v bližini ni bilo nikake hoste in povpraševali smo, kje bi se sploh našlo kaj kuriva. Vsak zmajuje z glavo in nam kaže vas, zastrto s plaščem teme.

Po vaškem kolovozu se človek potika, napadajo ga ogromni arnavtski psi, trgajo obleko in le s težavo se jih obraniš. Prejšnji so si, kakor je že bilo, tudi s silo priborili

drva. Toda v noči so se Arnavti zaklenili v hišah, pripravili svoje puške, boječ se, da jih ne oropamo.

Naposled naletimo na Arnavta, ki s puško v roki čuva kopico sena pred hišo. Pouidimo mu denar za drva. Najbrže smo prvi, ki smo ponudili denar, sicer se nam je zdela njegova darežljivost skoro nerazumljiva. Sam nam je pripravil ogenj, na straži ga je zamenjal sin in prisedel je k veselo plapolajočemu ognju. Visok koščen človek je bil in neuvadno dolge roke je imel. Plamen je osvetljeval obrvi, nabrekle žile in dvoje živih oči, ki se niso ustavile na nikomer, temveč begale od enega na drugega.

«Katera sila Vas je pognala?»
«Avstrijanci, Nemci in Bolgari; trije se udarili na nas.»
«Trije? Za enega sem slišal.»
«Za Avstrijo.»
«Da, da. Za druge nisem ni vedel; Kakor bi odprl meh, tako je vzdramil ogenj.»

«Se jih mnogo bori? Pravijo, da več cesarjev in kraljev.»
«Mnogo, mnogo.»
«Tudi Moskov?»
«Tudi on.»

«Ima mnogo vojske?»
«Mnogo. Toda daleč je, ne more pomagati.»
«Če dospe, se boste vrnili, kaj ne?»
«Gotovo.»

«In zopet bo vaša zemlja?»
«Tako je.» Globoko se zamisli kakor bi se hotel nečesa spomniti, na to pa pravi. «Pri nas Arnavti pravimo takole: Tisti bo imel hišo, ki mnogo znoja vilje v njene temelje. Tistega bo cesarstvo, ki je zanj preli mnogo krvi. Kdor si lahko pridobi hišo ali cesarstvo, ta ga ne obdrži dolgo.» Vse povrsti nas pogleda in vsi mu pritrjujemo.

«Tukaj v vaši zemlji je gotovo mnogo vaše krvi in mnogo solz,» dostavi nekdo naših.
Tišina prelomi brnenje avtomobila. V temni noči zažari dvoje svetlih oči, kakor bi v pravljici vstal zmaj in bi mu ogenj žvilgal iz nozdrvi, brnečemu in divjajočemu skozi noč. Arnavt opazuje z veliko pazljivostjo divjajočo silo in vpraša naposled:

«Čudo, veliko čudo. Kaj ga vendar gonit?»
«Sila. All je nisi videl?»
«Včeraj in danes jih je mnogo dirjalo tu mimo, takih brez konj. Ampak zjutraj sem videl take, ki letajo. Je resnica, da tudi ti nastopajo v bojih?»

«Gofa je resnica.»

«Da mečejo ogenj od zgoraj?» vpraša Arnavt.

«Bombe mečejo, s mitraljezami streljajo.»

«Kaj praviš, s puško ne bo šlo dolgo» in tužno pogleda poleg sebe svojo risanko.

«Za zajce bo še dobra.»

Dočim je on z velikim zanimanjem spraševal, kar mu je sedaj predramilo dušo; posebno o novih strojih za ubijanje ljudi, splava moj pogled v temo, kjer se mi je zdelo, da sem zapazil znano senca. Vstanem od ognja in se približam sencam ter spoznam zopet gospo v črnem.

«Če nimate ognja, sedite k nam» to nagovorim.

Hvaležno sklone svojo glavo in sede med nas. Arnavt je še vedno razpravljajal o orožju, avtomobilih, aeroplanih ter sprožil še množico enakih vprašanj.

Šum okrog ognjev potihne, v debelih plasteh se je dvigal dim, se zli v težki oblak, ki je pokrtil vse begunce pod seboj. Le tužno zavljane živine se še čuje skozi noč.

Mraz postane vse hušji, skozi venec dima sijejo zvezde. K ognju pristopi tudi gospa angleške misije. Vstala je izpod voza in se skuša med nami ogreti.

Pogovor med nami umre, kajti Arnavt je odšel zopet k svojemu senu. Gospa se nalahno pokloni vsem, utrujena ne spregovori niti besede, vedno isti izraz diha na njenem obrazu. Angležinja se je popolnoma posvetila ognju in poskuša na vse načine, da se čimpreje ogreje. Drugi so pričeli spati, naslanjajoč se drug drugemu na rame.

Boril sem se s snom in vsaki čas sem z velikim naporom odpiral oči, ker mi je glava klonila že na orsi. Ko se me polajša spanec, zaslišim glas gospe.

«Spite?»

«Ne, ne spim.»

«Katera vas je to?»

«Rogova ali Rogiča, kakor pravijo.»

«Je daleč meja?»

«Še uro hoda, kakor hodimo mi.»

«In potem?»

Nisem razumel, kaj je hotela s temi besedami.

«In potem ni več Srbije?»

«Ni.»

(Dalje prihodnjik.)

Na višku situacije...

Na višku situacije — ni niti Lloyd George, še manj pa Protč ali Radić. Na višku situacije je gospodar sveta, — spod arbitražer. S tem ne posebno zvebečim naslovom sedi v banki možakar, ki ga tem bolj iščejo in tam bolje plačajo, čim boljši nos ima. Namreč nos za razne «vremenske» spremembe, ki so še vedno skrite očesu ne le navadnega zemljana, ampak tudi navadnega politika ali navadnega trgovca. Daš ali kupiš, — to je vprašanje! Pravilni odgovor nam ti prinaša padec ali dvig valute, «napetost» in «paritet», zapadno ali istočno devizo. Kadar se vrednost denarja menja od minute do minute, takrat pobesne arbitražerji. V deviznem oddelku večje zagrebške banke zvonit naenkrat 30 telefonov, v Beograd, Bakar, Pešto, na Dunaj, v Ljubljano, Gradec, po ovinkih in posrednikih v Curiji in dalje. V Berlinu kupujejo kakršnokoli «vrednost» po ceni, v Pragi ali kje drugje jo vržejo na trg. Telefonski pogovor: Berlin (kupim) in lokalno (prodam), v razliki je dobiček. Gospodar sveta pa sedi z veselo rdečimi uhlji pri telefonih, desetstotiči, stotiči, milijoni. — in brižno posluša in vsak utrip svoje poblaznele dobe... Njemu ni mar reparacij, niti uradniške pragmatike, niti drugih dnevnih drobtin, v katerih mi «živimo» ali životarimo.

Danes opoldne je moj telefon imel stik z drugimi, ki sem jih indiskretno poslušal. Ena ljubljanska in ena dunajska banka. «Was halten Sie von der Situation? Kopplos, nicht war? Trenutno se ne da nič storiti, gospod direktor! Tudi pri nas smo zelo brezglavi. Ali smem popoldan zopet poklicati? Halo? Kaj, funti toliko? Saj to je blazno! Momentan nichts, aber vielleicht nachmittag! Auf Wiederhören, Herr Direktor!» Kadar pa izjavi finančni minister Kumanud, da izpodjedajo našo valuto domači škodljivci, se «hrvatsko» in še marsikatero drugo časopisje zale-tava vanj, češ, da jemlje ugled domačinom!

Takšne sodbe imajo tudi drugod. Dunajski finančni minister Segur je 7. julija

govoril o rasti tujih valut, in pri tem nezanimano povedal, da deluje «slab namen izvestnih krogov, ki hočejo sankcije države preprečiti za vsako ceno, da se obogatijo. Vse prebivalstvo se mora združiti proti njim!» Oj, kako se je Kumanud zameril, ko je pred več meseci govoril ravno tako jasno in odločno, kakor njegov dunajski kolega. Tda pri nas pomeni prepovedanje pretirane arbitraže — napad na trgovino, na industrijo, na ekonomijo, na državo! Le vkup, valuta pada, finančnega ministra je treba oplašiti, da bo še bolj padla! In «opozicija» hujska na vse kriplje proti «režimu»...

Objave

* Sestanek narodnega ženstva se vrši danes, dne 12. t. m., ob štiri popoldne na vrtu «Narodnega doma» v Ljubljani. V razgovoru bo sodelovanje narodnega ženstva na I. jugoslovanskem vsokolskem zletu v Ljubljani. One dame, ki so bile vabilene, a se prvega sestanka v ponedeljek niso udeležile, naj se temu vabilu zanesljivo odzovejo.

* Javna stenografska tekma. Christof učni zavod v Ljubljani priredi jutri, dne 13. julija ob tričetrt na 9. uro popoldne v šolskih prostorih na Domobranski cesti št. 7 povodom zaključka šolskega leta javno stenografsko tekmo, k kateri se vljudno vabijo stariši gojenj in gojenec ter prijatelji stenografije.

* Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani se je preosnovala z dnem 1. julija t. l. v zmislu zakona o zavarovanju delavcev od 14. maja 1922, Ur. l. št. 62, v Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani, in njene poslovalnice in ekspoziture pa v Poslovalnice ljubljanskega okrožnega urada za zavarovanje delavcev v (na) itd.

* Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Šiški priredi na dan 8. septembra 1922 v prid družbe cvetlični dan. Cenjena družva v Ljubljani in okolici se opozarjajo, da naj blagohotno upoštevajo ta dan, ki je namenjen naši prekrojni družbi. — Odbor.

* Za našo šolsko družbo, Družbi sv. Cirila in Metoda je daroval g. Fr. Gmezd, višji revident južne železnice 25 Din mesto venca na grob pokojnega g. Franca Novaka. Iskrena hvala!

* Podporno društvo žel. uslužbencev v Ljubljani je po sklepu odbora s 1. avgustom 1922 članarino na 2 Din povišalo. Od 1. avgusta 1922 nadalje se izplača podpora za vsak smrtni slučaj 1500 Din. Člani obeh prejšnjih društev Inomost in Ljubljana plačajo dvojni članarino in dobijo zato tudi dvojni posmrtni. Opozarjamo na redno plačevanje članarine, ker drugače se zamudnike črta. Gg. upoko-jence, upokojenke in vdove prosimo, da se ob priliki poslane članarine, toda najkasneje do 30. oktobra 1922 na čeku pismeno izrečejo, če so pripravljene plačevati članarino 2 Din mesečno, ker bi se ji v nasprotnem slučaju izplačala samo polovična posmrtnina to je 750 Din. Glede pojavnosti se je obračati na najbližje postaje. Odbor.

Odgovorni urednik Fr. Brozovič. Lastnik in izdajatelj Konzorcij «Jutra». Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

? Ali ste že poslali na-ročnino za „Jutra“?

Bencin
in
strojno olje
ima vedno po najnižjih cenah v zalogi družba „Zora“, skladišče „Bolkan“.

Priporočajte „Jutra“!

Mali oglasi

stanje do 20 besedi 1 Din, vsaki naslednji 5 besedi 1 Din. — Trgovski oglasi, doplačevanje, spremembe do 20 besedi 5 Din, vsaki naslednji 5 besedi 2 Din. — Plaše se napre. (Lahko tudi v smenkah.) Ne vprašajte se odgovarja le, ako je vprašanje priložena znanka za odgovor.

Prodaj

Posestvo

2 orala zemlja, vrt, sadno drevje, trta do 900 l vina se prodaj v Pobrežju, Mihael Rutnik, Cesta na Brežje št. 67 2174 pri Mariboru.

Proda se

popolnoma opremljena mehanična delavnica v sredini mesta. Naslov pove uprava 2177 «Jutra».

Na prodaj

je mlad medvedek, star 3 mesece, po nizki ceni. Interesenti naj se obrnejo na naslov: Jakob Štrukelj, Grosuplje 3.

Sveža jabetina

se prodaja v Solskem drevo-redu kg à Din 10.— pri Franc Krašovec. 2176

Plavalne pasove

iz plativine izdeluje tovarna zamaškov Jalačin & Komp. Ljubljana. 1900

Službe

Knjigovodja, korespondent, za slovensko, srbohrvatsko italijansko, nemško, deloma francosko, agilen dovožen za trgovskoobrtno zadeve, išče službo. Naslov v 2172 upravi «Jutra».

Otroško vzgojiteljico pridno, vestno in pošteno,

sprejme k dvema deklicam, 7 do 8 let starima, boljše družina dežel. Poudrbe na upravo «Jutra» pod «Otroška vzgojiteljica».

Stanovanja

Stanovanje išče po možnosti s hrano, šivilja-učenka za mesec julij in avgust. Poudrbe na upravo «Jutra» pod «Šivilja». 2178

2169 Stanovanje

išče mirna družina v Ljubljani ali okolici, ne glede na nejemnino, eventualno nagrado. Pismene poudrbe pod šifro A. F. na upravo «Jutra».

Suhe gobe, lipovo cvetje, bri-njevo olje in poljske pridelke
plača najbolje trdka 20
SIRC-RANT, KRANJ,
telef. int. št. 9, in nudi po najnižjih cenah na debelo sladkor, riž, olje, kavo itd.

Sukno
za promenadne in športne obleke v bogati izbiri
A. & E. Skabernè,
Ljubljana, Mestni trg št. 10.

Vabilo na subskripcijo delnic „SLAVIJE“, jugoslovanske zavarovalne banke v Ljubljani.

Na podlagi koncesije ministarstva za trgovino in industrijo z dne 12. januarja 1921 VI št. 2630, odnosno 31. marca 1922, VI št. 1569, ustanovljena je bila dne 26. maja 1922

„SLAVIJA“ jugoslovanska zavarovalna banka v Ljubljani.

Ustanovnice te nove zavarovalne banke so: „Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“, „Obrtna banka v Ljubljani“, „Trgovska banka v Ljubljani“ in vzajemno-zavarovalna banka „Slavija“ v Pragi, ki daje novemu zavodu podlago s tem, da pusti vsakega svojega zavarovanca prestopiti k novi družbi. Ustanovna delniška glavnica znaša K 10.000.000.—, razdeljena v 25.000 delnic po K 400.—, glasečih se na prinosca; od tega so prevzele ustanovnice 20.000 komadov. Ostalih

5000 delnic

se daje na javno subskripcijo ob nastopnih pogojih:

1. Delnice se nudijo interesentom po K 540.—, vračunaje v to K 40.— za stroške izdaje, s kuponom št. 1 (za leto 1922/1923) in se morajo takoj pri podpisu polno vplačati.
2. Delnice se bodo izdajale v izvodih po 1 do 10 delnic. Začasno se bodo izdajala potrdila o deljenih delnicah, katera se v circa 6 mesecih zamenjajo za delnice.
3. Rok za subskripcijo delnic se prične dne 1. julija in traja do vstetega 20. julija 1922.
3. Kot podpisovalnice fungirajo:
Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani in njene podružnice v Mariboru, Celju, Ptuj, Splitu, Sarajevu, Novem Sadu;
Trgovska banka v Ljubljani,
Obrtna banka v Ljubljani.
5. Upravni svet družbe si pridržuje pravico repartitije delnic v roku do dne 31. avgusta 1922. Po tem roku se vplačana protivrednost za nedodeljene delnice lahko dvigne.

Doplacila (agio) se odkaže po odbitku vseh stroškov splošnemu rezervnemu fondu.

Ljubljana, dne 25. junija 1922.

2158 **Upravni svet.**

Vse sokolske potrebščine

za člane, članice, naraščaj in deco po predpisu Jugoslovanskega sokolakega saveza ima v zalogi

DRAGO SCHWAB

Pod Narodno (prej Schwab & Bizjak) Dvorni trg kavarno. LJUBLJANA št. 3.

Slavnostni kroji po meri se izdelujejo v najkrajšem času v lastnem modnem salonu; na željo se razpošiljajo posamezni deli in sokolsko sukno proti povzetju.

Pozor! **Pozor!**

Potnikom, prehodnikom in tujcem

„GRAND HOTEL PETROGRAD“

(železniški postaji nasproti)

Wilsonov trg št. 115, Beograd. — Telefon št. 23-13.

Otvorjen je izsa dne 5. junija t. l. Hotel je moderno urejen, ima 120 elegantno mebliranih sob, v vsako njih je vpeljana topla in hladna voda, hotel razpolaga s kopeji, saloni in posebnimi sobami in s vsemi udobnostmi, s lastno parno kurjavo in električno razsvetljavo. V restavraciji in kavarni se dobe izvrstna jedila in pijača, prvovrstna francoska in srbska kuhinja. Cene solidne. Potreba hitra in točna.

Ravnateljstvo hotela.